

www.e-rara.ch

**Tractatus De Contractibus Judæorum Matrimonialibus, Thalmudicus,
Latiis donatus Musis**

Faust, Johann Friedrich

Basileæ, Anno M. DC. XCIX

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-52618>

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

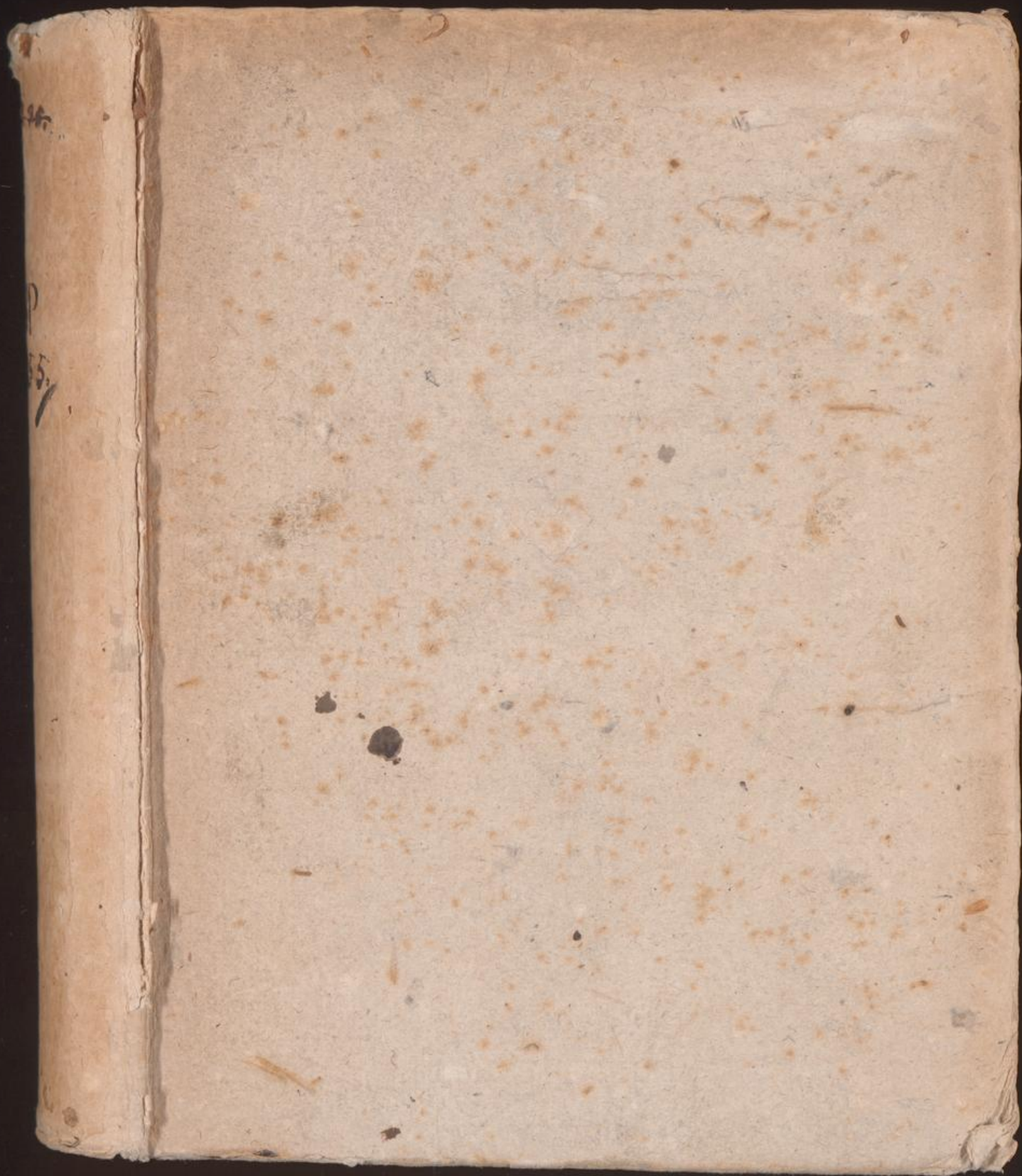
e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

~~Vol. VIII.~~

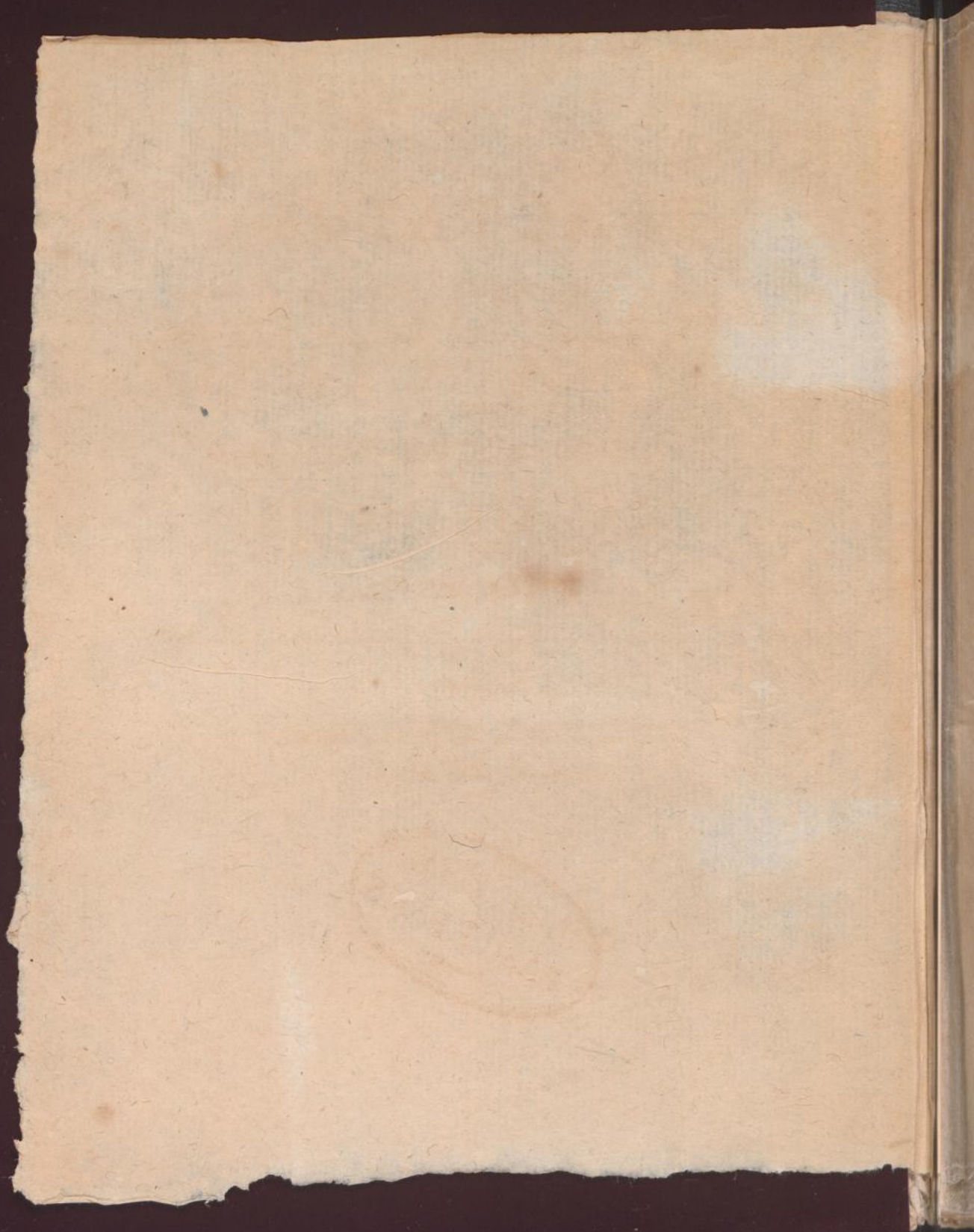
~~44. v. 35~~

 F N° VIII 55.

Biblioth. publ. Vapiteensis
1814.

et Biblioth. D. Mejeri V. M. arc. V. M. Theol.

TRACTATUS
DE
CONTRACTIBUS
MEDICINAE
THALMIDICAE

TRACTATUS
DE
CONTRACTIBUS
JUDÆORUM MATRIMONIALIBUS,
THALMUDICUS,

Latiis donatus Mufis.

Basilea,
curâ Lersianâ, Bibliop. Argent.
Anno M. DC. XCIX.

C. R. G.
ILLVSTRIS REIPUBLICÆ
ARGENTORATENSIS
MAGISTRATUI,
BENIGNO, FELICI.

PATRIBUS PATRIÆ,
PATRIBUS ATHENÆI NOSTRI,
PATRIBUS SALUTIS MEÆ:

DOMINIS MEIS GRATIOSIS

hoc, quicquid est.

D. D. D.

Tanti Splendoris, Tantæque Nobilitatis:

*Humillimus Venerator,,
Subiectissimus Cliens.*

M. J. F. Faust, Arg.
h.r. C. W. P. & Eccl. Vic.

Praefatio ad Lectorem.

BENEVOLE LECTOR. Opu-
sculum hoc, cum, ut TIBI
me commendarem, edatur, TI-
BIque communicetur materia
non inelegans è tenebricosis &
investigatu arduis valdè foren-
sibus Judæorum placitis, non
dubito, quin æqui bonique consulueris. Si
tractatus hic, quem ex Judæorum mente, DE
CONTRACTIBUS MATRIMONIALIBUS in-
scripsi, alicubi locorum TIBI, LECTOR HO-
NORANDE, occurrerit præter spem & notitiam
meam, placeant TIBI ea, quæ Excell. WAGEN-
SEILIUS p. 59. Sotæ suæ scripsit, sicque se ha-
bent: *Dum in hoc labore sumus, opportunè monet*

nos;

nos N. jam extare, *Textus Misnici sota, Versio-*
nem Latinam quandam, alicubi in Germaniâ e-
ditam &c. Nihilominus translationis ejus, quic-
quid est, integrè, hoc loco exhibere visum fuit, tum
ut liceat cuique rerum perito, id quod Graci face-
re proverbio jubent, προφύραν πρὸς προφύραν διαγίγειν,
tum ut simul constet, quam arduum & difficile sit,
Thalmudica velle interpretari. Valè!

משניות
ממסכת כתובות

i.e.

LEGIS SECUNDARIÆ,
LIBRI

qui agit,
de

CONTRACTIBVS MATRIMONIALIBVS
Latina Versio.

CAPVT I.

Aphorismus I. Doctrinalis.

Virginis est nubere die
quarto (à Sabbatho, qui
est dies Mercurii) & vi-
duæ die quinto : quia
duabus vicibus in septi-
mana sedent præ tribu-
nali in civitatibus (ut
plurimum), scil. die se-

cundo (feria secunda, i.e. die Lunæ), & die quinto (feria quinta, i.e. die Jovis):
quia si ei (marito) esset postulatio de præcepta Virginitate (quando nimirum
maritus primis amplexibus de Virginitate Nuptiæ dubitat) rapidis ferri debet passi-
bus ad domum Judicii (ne mora odium apud conjuges ingravescere faciat; quod
autem die Solis sacra genialis thori celebrari ægrè concedatur, cum tamen & die Lunæ
jus dicatur, ratio est sapientis Judæorum opinio, qua sibi non dubiis persuadent honoran-
dum Sabbathum violari).

פרק א

מתניתא א

בתולה נשאת ליום הרביעי
ואלמנה ליום החמישי
שפעמים בשבת בתי דינין
ושבין בעיירות כיום השני
וביום החמישי שאם היה
לו מענת בתולים היה
משכים לב' ד'

ב בתולה

A

Aph.2.

[ב] בתולה כתובתה
מאתים · ואלמנה מנה
בתולה אלמנה גרושה
וחלוצה מן האירוסין כתובתן
מאתים · ויש להן טענת
בתולים · הגירות והשבויה
והשפחה שנפרו ושנתגירו
ושנשתחררו פחותות מכנות
שלשה שנים · ויום אחד ·
כתובתן מאתים · ויש להן
טענת בתולין ·
ג הגרול

[ג] הגרול שבא על הקטנה
וקטן שבא על הגרולה ומוכת
עץ כתובתן מאתים · דברי רבי
מאיר · וחכמים אומרים מוכת
עץ כתובתה מנה ·
ד בתולה

[ד] בתולה · אלמנה גרושה
וחלוצה מן הנשואין כתובתן
מנה · ואין להם טענת
בתולים · הגירות והשבויה
והשפחה · שנפרו ושנתגירו
ושנשתחררו יתירות על בנות
שלש שנים ויום אחד · כתובתן
מנה · ואין להן טענת בתולין ·
ה האוכל

que eis lis moveatur ob virginitatem.

Aph. 2.

Virginis dos (sit) ducentorum (scil. zuzorum. Zuzum autem equale facit: drachmæ sicuti sacri, i. e. dimittit quartæ paritateri Imperialis. Inde in Syriaca N. T. Versione est zuzus Luc. 15. 8. & 9. cum in Græco δραχμῶν), & Viduæ (assignanda est) Mina (fuit verò Mina viginti quinq; siclorum, five centum zuzorum): Virginis viduæ (i. e. hujusmodi virginis, quæ quidem desponsata est, sed ob præiuram mortem sponsi facta est tempore stipulationis conjugalis ante consecrationes vidua), dimissæ & renuntiatae (à Leviro confer. Deutr. XXV.) inde

à desponsationibus dos (sit) ducentorum (zuzorum); Sed his incumbit probatio Virginitatum (quando iterum nubere volunt). Profelytæ & captivæ & ancillæ dos sit. ducentorum (zuzorum) si redemptæ & profelytæ factæ & manumissæ sunt minus trium annorum & diei unius, sed & hæ Virginitatis non defloratæ (cum scil. fuerint ultra tertium annum) rationem reddant.

Aph. 3.

Adultus si concubuit cum inadulta, vel si ætate puer rem habuit cum adulta, vel si cui ligno pudenda percussa sunt, (casu quodam fortuito) secundum verba R. Meir hujus conditionis (femina accipiat) ducentos (zuzos); sed Sapientes dicunt, tantum minam percussa ligno (accipiat).

Aph. 4.

Virgo (si quæ facta) vidua, (vel) dimissa, vel renuntiata (à Leviro) est inde à consecrationibus, dote habeat minam, nec cum hujusmodi (feminis) est lis virginitatis habenda. Profelytæ, vel captivæ, vel ancillæ dos sit mina, si redemptæ & profelytæ factæ & manumissæ sunt, cum jam ultra tres annos & unum diem fuerint, ne-

Aph. 5.

Aph. 5.

Edens apud Socerum suum (*cum sponsa sua e. g.*) in Judæa absque testibus, non potest movere litem virginitatis, ea propter, quia solus fuit cum ea: Sive sit vidua Judæi, sive vidua sacerdotis, tabulæ dotis assignent minam. Consistorium Ecclesiasticum concluderunt (*sic per synthesin in numero in stylo Thalmudico occurrentem; sed sic quoque in stylo purè Ebræo e. g. Ps. LXVIII, XI. & Chaldaeo e. g. Gen. XIII, 13, & Latino Ovid. turba ruunt*) quadringentos zuzos dando esse virgini, neque contradixerunt sapientes.

Aph. 6.

Uxorem (*si quis*) ducit, quam invenit defloratam, & illa excusans, inquit, ex quo desponsasti me, vim passa sum, & raptatus est ager tuus (*fortuna tibi noverca fuit*); sed ille dicit; non ita se res habet, cum antequam desponsaverim te (*florem virginitatis amiserim*) ideoque emptio mea emptio erronea (*fraudulenta est & propterea invalida*): Rabban Gamaliel & Ribbi Eliezer dicunt fidem habendam esse illi (*non huic*); Ribbi Jehoschua dicit: non ex ore ejus pendemus, sed illa est in præsumptione iniquitatis, quod, antequam se desponsaverit, fraudulenter cum illo egerit; quare fides ipsi non prius habenda est, donec res ipsius manifestè apparuerit.

Aph. 7.

Illam infert: Ego percussa sum ligno; sed maritus dicit: res se ita non habet, sed compressa es à viro: Rabban Gamaliel & R. Eliezer dicunt, fidem isti habendam esse; sed R. Jehoschua dicit: non ex ore ejus pendemus, sed illa in præsumptione est, quod compressa sit ab alio, usque dum probaverit contrarium.

[ה] האוכל הצל חמין ביהודה שלא בעדים אינו יכול לטעון טענת בתולים מפני שמתוחד עמה אחת אלמנת ישראל ואחת אלמנת כהן כתובתה מנה בית דין של כהנים היו גובין לכתולה ד מאות זוז ולא מיחו בידם חכמים

ו הנושא

[ו] הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתי נאנסתי ונסתחפה שדך. והלא אומ לא כי לא עד שלא ארסתיך והיה מקה מקה טען רבן גמלי' ורבי אלעזר אומרים נאמנת רבי יהושע אומר לא מפיה אנו חייין אלא הרי זו בחזקת בעולה עד שלא תתארס והטעתו עד שתביא ראיה לדבריה

ז היא

[ז] היא אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את רבן גמלי' ורבי אלעזר אומרים נאמנת ורבי יהושע אומר לא מפיה אנו חייין אלא הרי זו בחזק' דרוסת איש עד שתביא ראיה לדבריה

ח ראוה

[ח] ראוה מרבית עם אחד
בשוק אמרו לה מה טיבו של
זה איש פלוני וכהן הוא רבן
גמליאל ורבי אליעזר אומרים
נאמנת ורבי יהושע אומר לא
מפיה אנו חיינ אלגה הרי זו
בחזקת בטולה לנתן ולממור
עד שתביא ראיה לדבריה
ט דהיתה

Aph. 8.

Si animadvertitur, quod uxor quædam colloquatur cum quopiam in platea; illa verò interrogatur: cujus conditionis est hic? & respondet: ejus nomen est N. & est generis primarii: de eo R. Gamaliel & R. Eliezer statuunt, quod uxori fides habenda sit; sed R. Iehoschua arbitratur à dici ad esse non valere consequentiam, sed esse illam in suspitione iniquitatis (quod locuta sit cum tali, qui) generis communis & spurii, usquedum contrarium apparet.

[ט] דהיתה מעוברת ואמרו
לה מה טיבו של עובר זה
מאיש פלוני וכהן הוא רבן
גמליאל ורבי אליעזר אומרים
נאמנת רבי יהושע אומר לא
מפיה אנו חיינ אלגה הרי זו
בחזקת מעוברת לנתן ולממור
עד שתביא ראיה לדבריה
י אמר

Aph. 9.

Quando gravida quædam facta est, diciturque ad illam: cujus conditionis est, qui gravidam te fecit? (Et illa respondet: nominatur) N. estque conditionis nobilissimæ: R. Gamaliel & R. Eliezer dicunt, fidentum; sed R. Iehoschua dicit, non ex ore ejus pendendum esse, sed illam suspitioni obnoxiam esse, quod gravida facta sit à fordidi generis homine, vel à spurio, usque dum verba conveniunt facto.

[י] אמר רבי יוסי מעשה
כתינוקת שירדה למלאות
מים מן העין ונאנסה אמר
רבי יוחנן בן נורי אם רוב
אנשי העיר משיאין לכהונה
הרי זו תינשא לכהונה
פרק

Aph. 10.

Memoriæ prodit R. Jose, contigisse puellæ cuidam, quod descenderit aquam hauriendi ergo ad fontem, vimque passa sit, & dixisse R. Jochanan filium Nuri, quod, si potior pars civitatis, è qua illa, contineat homines conditionis præstantissimæ, illa à tali gravida ac proinde infans ipsius sit stemmatis antiqui.

CAP. II.

פרק ב

Ap'orismus 1.

Mulier, quæ vidua facta est, vel expulsa est, si dixerit (dotem suam exigendo): virgo fui, & duxit me in uxorem; (hæredes autem mariti illa vidua existente dixerint, vel si expulsa est) ille verò dixerit: non ita, sed ut viduam concubio junxi te: si habet testes, quod egressa sit cum ritu nuptiali (seu peplo suo) denudatoque capite, accipiat pro dote ducentos (zuzos). R. Jochanan filius Brukæ dicit; si modo indicii levioris ratio adest (etiam indicium esse potest dispersio spicarum sive tostis & spicis in furno exsiccatis & tostis ac mox molitis. Solebant enim Judæi spicas dispergere hac benedictione adhibita: fructus facite & augete ut spicæ: si ergo testimonium hujus rei, minoris momenti, quam indicium ritus nuptialis est apud nuptias virginis tantum usitati potest dari, quod jam ante spicæ sint dispersæ, valet uxoris verbum, quod illa ut virgo nupsit illi).

Aph. 2.

Et hic (cum supra certet, scil. cap. I. Aph. 8.) confitetur R. Jehoschua, quod, si quis objiceret alteri: ager hic patris tui fuit & emi eum ab eo: credendum sit (tali), quia os quod ligavit, est os quod laxavit (i. e. in quantum sic dicit), sique testes adsunt (qui tantum confirmant), quod fuerit patris istius & alter addiderit emi eum ab eo (dicit, quod) non ipsi credendum sit cum inquirendum tum demum sit, quomodo se res tulerit?).

Aph. 3.

Testibus, qui dicunt: est (equidem) hæc scriptura manuum nostrarum, sed coacti fuimus, parvi fuimus, inepti fuimus testes, credendum est; si verò adsunt testes (alii) quod hæc scriptura sit manuum illorum (testium), vel quod hæc scriptura sit manuum eorum, (sed) jam alibi visa, non credendum est (sic instantibus prioribus).

[א] האשה שנתארמלה או שנתגרשה היא אומרת בתולה נשאתני והוא אומר לא כי אלא אלמנה נשאתיך אם יש עדים שיצאת כהינומה וראשה פרוע כתובתה מאתים רבי יוחנן בן ברוקא אומר אף חלוק קליות ראה

ב. ומורה

(ב) ומורה רבי יהושע באומר לחבירו שרה זו של אביך היתה ולקחתי הימנו שהוא נאמן שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שהוא של אביו והוא אומר לקחתיה הימנו אינו נאמן

ג. העדים

[ג] העדים שאמרו כתב ידינו הוא זה אבל אנוסים היינו קטנים היינו פסולי עדות היינו הרי אלו נאמנים ואם יש עדים שהיה כתב ידם או שהיה ידם יוצא ממקום אחר אינו נאמן

ד. זה

A 3

Aph. 4.

[ד] וזה אמר זה כתב ידי

וזה כתב ידו של חברי וזה
אומר זה כתב ידי וזה כתב
ידו של חברי הרי אלו נאמנין
וזה אמר זה כתב ידי וזה
אומר זה כתב ידי צריכים
לצרף עמהם אחר דברי רבי
וחכמים אומרים אינן צריכין
לצרף עמהם אחר מלך
נאמן אדם לומר זה כתב
ידי

ה האשרה

tium intervenientem testem). secundum verba Rabbi (s'il Jehudæ collectoris textus thalmudici, qui ob excellentiam absq; addito sic vocatur); sed Sapientes dicunt: non opus habent exploratione (per mediatorem), cum credendum sit homini dicenti: hæc scriptura est manus meæ.

[ה] האשרה שאמרה אשת

איש הייתי וגרשה אני נאמנת
שהפה שאסר הוא הפה שהתיר
ואם יש עדים שהיתה אשת איש
והיא אומרת גרשה אני אינה
נאמנת אמרה נשבתי וטהורה
אני נאמנת שהפה שאסר הוא
הפה שהתיר ואם יש עדים
שנשבת והיא אומרת טהורה
אני אינה נאמנת ואם
משנשאת באו עדים הרי זו
לא תצא

ו שתי

est: interim si ex quo nupsit veniunt testes, illa non (amplius) egredietur.

[ו] שתי נשים שנשבו ואת

אומרת נשבתי וטהורה אני
והיא אומרת נשבתי וטהורה
אני אינן נאמנות וכזמן שהן
מעידות זו את זו הרי אלו
נאמנות:

ד וכן

Aph. 4.

Hic (Mævius si) dixerit: hæc scriptura (e. g. quadrata est) manus meæ, & ista scriptura (rotunda est) manus focii mei; & alter (Titius) dixerit: hæc scriptura (rotunda est) mea, & ista scriptura (quadrata est) manus focii mei, illis profecto credendum est. Hic (Mævius si) dixerit: hæc scriptura (e. g. quadrata est) manus meæ (prætereaq; nihil dixerit) & alter (Titius) dixerit: scriptura hæc (rotunda est) manus meæ, opus habent exploratione (per ter-

Aph. 5.

Viragini (nubenti denuo &c) dicenti: conjux fui & expulsa sum, credendum est: in quantum sola sic dicit; sed si adsunt testes, (qui dicunt) quod fuerit conjux (sed omittunt quod repudiaverit), & ipsa dicit: expulsa sum, non credendum est ei. Quando dicit: captiva fui, & (tamen) sum munda, credendum est ei in tantum, in quantum loquitur hæc, nemine quicquam inferente; sed si adsunt testes (dicentes), quod captiva fuerit (sed reticent id, quod immaculata sit), & illa (hoc non obstante), dicit: munda sum, non credendum

Aph. 6.

Duæ mulieres, quæ captivæ fuerunt: (harum una si) dixerit captiva fui (& tamen) sum munda; & altera si dixerit, captiva fui (& tamen) sum munda, non illis credendum est; sed casu eo, quo de se invicem testantur, ecce illis credendum est.

Aph. 7.

(י) ואלו נאמנן להעיד
בגדלן מה שראו בקוטנן זה
כתב ידו של אבא וזה כתב
ידו של רבי וזה כתב ידו של
אחי זכור דהיינו בפלונית
שיצתה בהינומא וראשה פרוע
ושהיה איש פלוני יוצא מכית
הספר לטבול לאכול בתרומה
ושהיה חולק עמנו על הגורן
והמקום הזה בית הפרס
ועד באן חיינו באן בשבת
אכל אין אדם נאמן לומר
דרך היה לפלוני במקום הזה
מעמד ומספר היה לפלוני
במקום הזה

פרק

interest hominum) homini non credendum est, quando dicit: via fuit cujusdam per locum hanc, statio, vel sessio, vel planctus fuit cujusdam in loco hoc (*hec enim ex invidia facile fingi possunt cum utilitate excogitantis, cum talia vetita sint loca*).

פרק ג

[א] אלו נערות שיש להן קנס
הבא על הממורת ועל התנינה
ועל הכותית הבא על הגיורת
ועל השבויה על השפחה שנפדו
ושנתגירו ונשתחררו פחותות
מבנות שלוש שנים ויום אחד
הבא על אחותו ועל אחות אביו
ועל אחות אמו ועל אחות אשתו
ועל אשת אחיו ועל אשת אחי
אביו ועל הנדה יש להן קנס
אף על פי שהן בהכשרת אין
בהן מיתת ביה רין

ב ואלו

rore matris (*sive matertera*)

Aph. 10.

Illis fides habenda est, qui testantur adulti de eo, quod viderunt in juventute (*scil.*) credendum est homini, quando dicit: hoc scripsit manus patris; & hæc scriptura est Rabbinus cujusdam: vel hoc scriptum est fratris mei: item quâdo recordatur alicujus, quod egressa sit peplo, apertoque capite: & quod (*videri hîs suis oculis hunc*) è Schola (*eductum*) ut intingatur, quo edere possit oblationem: & quod partitus nobiscum in area (*decimas, prout mos est inter Sacerdotes*): & quod locus iste domus expansionis (*cimiterii*). & quod hucusq; venerimus in Sabbatho (*in quo duo milia passuum iter tantum est faciendum*); sed (*quia hîc*

CAP. III.

Aphorismus 1.

OB has puellas multa (*tantum*) danda (*patri*) est, (*scil. quando*) quis ingreditur cum spuria (*Christiana*) cum Gibeonitissa (*gentili quadam*) cum Samaritana (*sive gentili, sub quo titulo sum & Christianæ femine, ut & sub nomine Gibeonitissæ*): quando coit quidam cum profelyta, vel captiva, vel ancilla, quæ redemptæ sunt, & profelytæ factæ, & manumissæ (*& sunt tempore coitus*), non ultra tertium annum & diem unum (*nam dicunt Judei, quod tunc virginitates non ita ledantur, ut non recrescere possint. Quando*) quis concumbit cum sorore sua, vel cum sorore patris sui (*sive amne*), vel cum sorore matris suæ, vel cum sorore uxoris suæ, vel cum uxore

uxore fratris sui, vel cum uxore fratris patris (sive patris) sui, vel cum menstruo laborante, poena harum (tunc ob causam quia interdicuntur Lev. 18. hæc femina; Sed tantum poena pecuniæ, pendenda) est, non à Magistratu morti adjudicantur (scortatores & incestum patrales) hoc non obstante, quod eorum dies à Deo decurruntur.

Aph. 2.

Hi multa (quæ patri debetur) non afficiendi sunt: Qui compressit profelytam, vel captivam, vel ancillam, quæ redemptæ sunt, & profelytæ factæ, & manumissæ cum (scil.) ætate provectæ jam fuerunt ultra tertium annum & diem unum (nam pro scortis habentur, cum credatur, quod ante jam concubuerint cum aliis; ideo patri multa compressionis non datur). R. Jehuda dicit de captiva quæ redempta est, quod consecrata sit, etiamsi fuerit adulta (cum redimeretur) (si quis) ingreditur cum filiâ suâ, cum filiâ filiæ suæ, cum filiâ filii sui, cum filiâ conjugis suæ. (matrimonii prioris) cum filia filii ipsius, cum filia filiæ ipsius, non illarum causa pecuniæ multa solvenda est, comprimens reus est mortis à Magistratu sic decretæ. Quicumque autem corpore multatur, non ille solvit pecuniam, quia dicitur (Ex. XXI. 22.) si non contigit damnum (in re) multando multabitur.

Aph. 3.

De puella, quæ desponsata & expulsa est R. Jose Galilæus dicit, quod non ejus causa multa (danda sit); R. Akibha dicit esse isti multam dandam, sed (na ut) multa ipsius (sit, vel ita, ut ipsa, non pater ipsius accipiat eam).

[ב] ואלו שאין להם קנס
הבא על הגיורת ועל השבויה
ועל השפחה שנפדו ושנתגירו
ושנשתחררו יתירות על בנות
שלש שנים ויום אחד ר' יהודה
אומר שבויה שנפדית הרי היא
בקדושתה אף על פי שגדלה
הבא על בתו על בר בתו
על בת בנו על בת אשתו על
בת בנה על בר בתה אין
להן קנס מפני שמתחייב
בנפשו שמתתו כירי בית דין
וכל המתחייב בנפשו אין משלם
ממון שנאמר לא יהיה
אסון ענש יענש

ג נערה

[ג] נערה שנתארסה
ונתגרשה רבי יוסי הגלילי
אומר אין לה קנס רבי עקיבא
אומר יש לה קנס וקנסה
לעצמה

ד המפתה

[ד] המפתה נותן שלשה
דברים והאונס ארבעה
המפתה נותן כושת ופגם וקנס
מוסף עליו אונס שנותן את הצער
מה בין אונס למפתה האונס נותן
את הצער והמפתה אינו נותן
את הצער האונס נותן מיד
והמפתה לכשיצא האונס
שותר בעצמו והמפתה אם
רצה להוציא מוציא
ה כיצר

Aph. 4.

Seducator tenetur dare triplicem poenam (*temeritatis suae*); stuprator quadruplicem. Seducator dare debet poenam ob verecundiam, & ob læsionem cum ordinaria multa (*Exod. XXII. 16. 17. præscripta*); hisce stuprator superaddere debet eam multam, ad quam obligatus est, quod coacte, ipsa dolente, vim intulerit. Quæritur, quid inter stupratorem & seductorem (*discriminis sit?* & respondetur:) stuprator ob dolorem punitur sed seductor non ob dolorem: (*hinc*) stuprator è vestigio poenas luere cogitur, & seductor (*tum demum*) quando exire facit eam (*dimittendo, nec ducendo in uxorem*): stuprator debet bibere è scaphio suo (*h. e. debet eam ducere in uxorem cui vim intulit, sic enim se habet præceptum Iudeorum affirmativum 218. Ut, qui per vim virginem oppressit, eam in uxorem ducat: sicut dicitur Deut. XXII. 29. Et erit ei in uxorem*). Et seductor, si vult eam dimittere, dimittat.

[ה] כיצר שותר בעצמו
אפילו היא חגרת אפילו היא
סומא ואפילו היתה מוכרת
שחין נמצא בה דבר ערוה
או שאינה ראויה לבא בישראל
אינו רשאי לקיימה שנאמר
ולו תהיה לאשה יאשה
הראויה לו

Aph. 5.

ו יתומה

(*Si oritur quaestio*) qua conditione è scaphio suo bibere teneatur? (*respondetur: absq. ulla*) sive jam sit clauda (*uxor*), sive cæca, sive ulcere affecta, (*nisi*) inveniat in ea aliquid turpitudinis, aut quod non deceat Israëlitam, (*tunc*) non licentiam (*vel obligationem*) habet fumendi eam, quia dicitur (*hac limitatione Deuter. XXII. 19. 29.*): Et sit ipsi in uxorem; ut uxor tamen sit conveniens ipsi.

[ו] יתומה שנתארסה
ונתגרשה רבי אלעזר אומר
המפתה פטור האונס חייב

Aph. 6.

ז איחור

De pupilla, quæ desponsata est & expulsa, dicit R. Eliezer, quod seductor liber (*sit ab ea*), sed stuprator teneatur (*illam ducere in uxorem*).

Aph. 7.

Aph. 7.

Quid tibi vult (vocabulary) Verecundia (seu Ignominia)? R. quod illud secundum id intelligendum sit, prout quis dehonestat vel dehonestatur (sic nobilis ignobilem pudore afficere non potest; sed socius sociam: similis enim simili gaudeat. Quid indicat vocabulum) Incisio (seu vitium, macula)? Resp. habent eam e. g. pro ancilla vendita, (perpendere Seductor vel Stuprator debet) quanti fuerit aestimata (ante compressionem), & quanti (post eam, tunc pretium amissum solvere debet). Vocabulum Multa eo respicit, quod proportio arithmetica sit observanda erga unumquemque; & quod definitum in lege, illud solvendum sit omnibus & singulis (cujuscunque conditionis sint).

(ז) איזהו בושת הכל לפי המבייש והמתבייש פנים רואין אותה באלו היא שפחה נמכרת כמה היתה יפה וכמה הינה יפה קנס שזה בכל אדם וכל שיש לו קצבה מן התורה שזה לכל אדם

ח כל

Aph. 8.

In quocunque loco est venditio, (ibi) non (est) multa (i. e. si qui puellam minorem compressit, non tenetur patri ipsius usitatam multam pecunie dare, nam eam pater adhuc vendere per matrimonium potest. Venditionem nominat lingua Thalmudica metaphorice id quod aliae linguae desponationem appellant, confer. Chaldaeus Prov. XIX. 14. Syrus Matthæi 18. Arabo מכר est: dolus, machinatio): & ubi est multa, (ibi) non (est) venditio: (e. g.) Minorennis, quæ potest vendi, non ipsi multa danda est; (è contra) puellæ ob quam danda est multa non vendenda est: in pubescentem neque venditio, neque multa cadit.

[ח] כל מקום שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר קטנה יש לה מכר ואין לה קנס נערה יש לה קנס ואין לה מכר הבוגרת אין לה ליה מכר ולא קנס

ט האומר

Aph. 9.

Si quis dicit: seduxi filiam N. perolvere debet pœnam Verecundiæ & Lætionis propter se ipsum; sed non debet solvere multam (patri). Si quis dicit: furatus sum & (id) mactavi & vendidi, retribuere debet capitale (elocatarum pecuniarum) neque solvit propter se ipsum duplum vel quadruplum vel quintuplum. (Si quis dicit:) interfecit taurus meus N.,

(ט) האומר פתיתי את בתו של פלוני משלם בושת ופנים על פי עצמו ואינו משלם קנס האומר נגבתי וטבחתיו ומכרתי משלם את הקרן על פי עצמו ואינו משלם תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה המית שורי את פלוני יורו שורו של פלוני הרי זה

זה משלם על פי עצמו
המית שורי עבדו של פלוני
אינו משלם על פי עצמו זה
הכלל כל המשלם יתר על
מה שהזיק אינו משלם על
פי עצמו

פרק

damnum est, obligatur, non solvit propter se ipsum.

פרק ד

[א] נערה שנתפתה בושתה
ופגמה וקנסה של אביה והצער
בתפוסה עמדה ברין עד שלא
מרת האב הרי הן של אב.
מה האב הרי הן של אחין.
לא הספיקה לעמוד ברין עד
שמת האב הרי הן של עצמה.
(ג'א רש"א אם לא הספיקה לגבות
עד שמת האב הרי הן של עצמה)
עמד ברין עד שלא בגרה.
הרי הן של אב. מרת האב הרי
הן של אחין. לא הספיקה
לעמוד ברין עד שבגרה. הרי
הן של עצמה. רבי שמעון אומר
אם לא הספיקה לגבות עד
שמת האב (ג'א שבגרה) הרי הן
של עצמה. מעשה ידיה.
ומציאות אע"פ שלא גבתה.
מרת האב הרי הן שלא אחי.

ב המאמר

funt, patre verò mortuo, ecce illa fratrum (sunt, quæ sunt solvenda); Cum non expediebat rem repetere Judicio, usque dum pubertatis annos ingressa est, ecce pœnæ fructus ad ipsam spectat. R. Schimeon dicit: cum tempore parens non poterat accipere ante mortem patris: exemplar aliud, usquedum pubertatis annos ingressa est: ecce multa ipsius est. (Quod armet) opus manuum suarum & inventionem uxoris, si id nondum accepit, patre adhuc in vivis, mortuo patre, fratrum est.

Aph. 2.

CAP. IV.

Aphorismus I.

Quando) quædam puella blanditiis decepta (est), tunc (quidem) patri ipsius solvenda est pœna verecundiæ & Læstionis cum ordinaria Multa pecuniæ, & illa accipit pecuniam ob dolorem; (sed ut sequitur, quando scil.) comparuit antequam mortuus pater, ecce illa (quæ scil. sunt solvenda è decreto judicii) patris sunt; quando vero mortuo patre, ecce illa sunt fratris: Cum impedita fuerit subire Judicium, antequam mortuus est pater, ecce pœnæ fructus ad ipsam redundat. Exemplar aliud hæc habet: R. Schimeon dicit: Si occasionem expectando non poterat accipere usque dum pater est mortuus, ecce pœnæ fructus ad ipsam redundat. Quando devenit in Judicium antequam pubertatis annos ingressa est, ecce illa (solvenda) patris sunt; quando vero mortuo, ecce illa fratrum (sunt, quæ sunt solvenda); Cum non expediebat rem repetere Judicio, usque dum pubertatis annos ingressa est, ecce pœnæ fructus ad ipsam spectat. R. Schimeon dicit: cum tempore parens non poterat accipere ante mortem patris: exemplar aliud, usquedum pubertatis annos ingressa est: ecce multa ipsius est. (Quod armet) opus manuum suarum & inventionem uxoris, si id nondum accepit, patre adhuc in vivis, mortuo patre, fratrum est.

Aph. 2.

Despondens alteri filiam suam, qui si expulit eam, vel (si) despondet eam, & (sponsa mortuo) vidua facta est, dos patri adjudicatur; (si quis verò aliquam) in uxorem duxit, & eam expulit, vel, si in uxorem duxit, & (se mortuo) illa vidua facta est, dos uxori manet propria. R. Jehuda dicit; priori casu dos patris est; quidam enim reposuerunt ei, quod, ex quo in uxorem duxit, pater non amplius habeat potestatem in illam?

[ב] המאוס את בתו וגירשה. אירסה ונתארמלה. כתובתה שלו. השיאה וגירשה. השיאה ונתארמלה. כתובתה שלה. רבי יהודה אומר הראשונה של אב. אמרו לו משהשיאה אין לאביה דשות בה!

ג הנזירות

Aph. 3.

Peregrina, quæ profelyta facta est cum filia sua, & (hæc) scortata est (ante concubium matrimoniale), certè illa rea est strangulationis, nec datur hîc ipsi regressus ad ostium paternæ domus, neque centum siclos (pater accipit, prout dicitur Deuter. XXII. 19. quando falsò accusatur. Quando quedam) facta est prægnans, extra sanctitatem; sed peperit in sanctitate (i. e. quando gravida facta est cum nondum gentilem abnegavit fidem, deinde tamen, cum partu prolem dederit, Judaicis sacris jam initiata est) rea lapidationis est, nec ei licitum recurrere ad domum patris nec centum sicli (patrem salutari); (quando verò quedam est) prægnans facta est & peperit in sanctitate, ecce illa sicut filia Israël, quoad se totam (estimatur, ita ut ante domum paternam lapidibus obruatur, si hoc non obstat, quod quidem) patrem habeat, sed non (pateat) janua paternæ domus (vel vice versa, quod) regressum habeat ad domum patris, nec patrem; (tunc enim) illa lapidationi obnoxia (tamen est, cum) non dicatur (Deuter. XXII. 21.) : ad ostium domus patris ejus nisi sub conditione (si poterit).

[ג] הנזירות שנתגיירה בתה עמה ונתתה. הרי זו בחנק. אין לה לה לא פתח בית האב. ולא מאה סלע. היתה הורתה שלה בקדושה. וליתתה בקדושה. הרי זו בסקילה. אין לה לא פתח בית האב. ולא מאה סלע. היתה הורתה וליתתה בקדושה. הרי היא כבת ישראל לכל דבר. יש לה אב. ואין לה פתח בית האב. יש לה פתח בית האב. ואין לה אב. הרי זו בסקילה. לא נאמר פתח בית אביה. אלא למצוה!

ד האב

[ד] האב זכאי בברו

בקרשיה בכסף בשטר
ובכחיה וזכאי במציאתה
ובמעשה ידיו ובהפרת נדריה
ומקבל את גיטה ואינו אוכל
פירות בחייה נשאת יתר
עליו הבעל שאוכל פירות
בחייה וחייב במזונותיה
בפרקונה ובקבורתה רבי
יהודה אומר אמלו עמי
שבישראל לא יפחורת משני
הלילים ומקוננת
ה לעולם

— Patri liberum est filiam suam despon-
sare vel argento, vel scripto obligationis
matrimonialis, vel (solo) concubitu (*ita*
ut, si dicit: concumbe cum filia mea absq. dote,
licitum ei sit eam sic desponsare): Pater quoque
dignus est invento, vel eò, quod fecit
manibus suis filia, & (*auctoritate sua*) istius
vincula voti rumpere potest, imò accipere
libellum repudii (*loco filiae*); sed ille non
edat de (*filiae suae*) fructibus (*hereditate ab*
avo vel avia materna acceptis) ipsa in vivis.
(*Si quae jam*) nupsit, (*tunc*) maritus ma-
jus jus habet in eam (*utpote*), qui edit fructus cum ipsa vivens, at
debet ipsi victum dare, eandem redimere, & eam sepelire: R. Jehuda
dicit curam funebrem ita marito incumbere, (*ut etiam*) cuique fortis
infimae uxori (*demoituae*) in Israël binæ ad minimum tibiæ adhibendæ
(*sint*) præter præficam.

Aph. 4.

[ה] לעולם היא ברשות האב

עד שתכנס לרשות הבעל
לנשואין (נ"א לחופה) מסר האב
לשלוחי הבעל הרי היא
ברשות הבעל הלך האב עם
שלוחי הבעל או שהלכו
שלוחי האב עם שלוחי הבעל
הרי היא ברשות האב מסר
שלוחי האב לשלוחי הבעל
הרי היא ברשו הבעל

ו האב

— Semper aliqua in potestate patris (*est*),
usquedum (*pater ipsius eam*) introduxit in
potestatem mariti, & consecrationes per-
actæ sunt: alibi, usquedum usi sunt tha-
lamo nuptiali (*s. Chuppa. Est autem Chuppa*
cælum, vel velamen nuptiale, quod quatuor per-
ticis à quatuor Judæis fertur, sub quo sponsus &
sponsa consecrantur, neq. perfectæ habentur Nuptiæ,
antequam ejusmodi fieret deductio. Hinc Rabbini:
Non Benedictio sponzorū facit s. perficit nuptias,
sed deductio in Chuppam i. e. thalarum. Inde scilicet Sponsa omnimoda ratione pro-
perfecta uxore habetur regulariter; Quando) paterp lenipotentiaris mariti
tradidit (*eam*), ecce illa (*tunc*) in potestate mariti (*est*): Si profici-
scitur pater una cum legatis mariti, aut quando proficiuntur legati pa-
tris cum legatis mariti, ecce illa (*adhuc*) in potestate patris; (*Quando*)
tradunt (*filiam*) legati patris legatis mariti, ecce (*tunc*) illa in pote-
state mariti (*est*).

Aph. 5.

Aph. 6.

Aph. 6.

(Hoc quod) pater non teneatur victum dare (*maiori*) filiae suae, sic explicavit R. Eliezer, filius Azariae coram sapientibus in Schola Jafnenfi (*quando dixit*): filii hæreditatem accipiunt, & filiae victum sumunt; sed quemadmodum filii (*demum*), mortuo patre, hæreditatem sumunt, ita & defuncto patre, (*tunc*) filiae aluntur.

[1] האב אינו חייב כמזונות בתו. זה מדרש דרש רבי אלעזר בן עזריה. לפני חכמים בטרם ביבנה הכנים ירשו. והכנות יזנו מה הכנים אינם יורשין. אלא לאחר מיתת האב. אם הכנות אינן נזונות. אלא לאחר מיתת אביהן.

ז לא

Aph. 7.

(Casu eo, quo aliquis) dotem non assignavit (*certam*) sponsæ (*sic procedendum est*). accipiat virgo ducentos (*zuzos*), & vidua centum, propterea quia sic Consistorium decrevit. (*Si quis*) adscripsit sponsæ suae agrum pretio libræ loco ducentorum (*zuzorum*), neque addidit: facultates omnes meae, quæ mihi sunt, oppignerationes (*sint pro cautione & securitate*) dotis tuæ, tamen debitor est, quia sic transegit Magistratus.

[2] לא כתב לה כתובה. בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה. מפני שהוא תנאי בירת דין. כתב לה שדה שוה מנה תחת מאתים זו. ולא כתב לה כל נכסים דאית לי אחראין לכתובתיך חייב. שהוא תנאי בירת דין.

ח לא

Aph. 8.

(*Si quis*) non cavit ei (*tabulis matrimonialibus*): quando captiva eris, redimam te, & iterum fociam te accipiam: & desponsando sibi filiam Sacerdotis (*ubi plus inscribendum est*): restituam te provinciae tuæ, obligatus (*tamen*) est, quod ita decidit Senatus-Consultum.

[ח] לא כתב לה אם תשבאי אפרקינך ואותבינך לי לאינתו. ובכחת אחרדינך למדינתך. חייב. שהוא תנאי ביר דין. ט נשבת

Aph. 9.

(*Maritus uxorem suam*) captivam tenetur redimere; & si dicit: redimat se libello suo repudii & dote sua, non licitum est. (*Si*) percussa (*est*), tenetur sanare eam: (*si*) opponit: ecce (*hic habet*) libellum repudii & dotem suam, sanet seipsam (*eis*), licitum est.

[ט] נשבת חייב לפדותה. ואם אמר הרי גיטה וכתובתה תפדה את עצמה אינו רשאי לקותה חייב לפאותה. אמר הרי גיטה וכתובתה תפדה את עצמה רשאי.

י לא

[י] לא נכתב לה בנין
דברין דיהוו ליכי מנאי אינן
ירתון כסף כתובתך יתר על
חלקיהן דעם אחיהן חייב
שהוא תנאי בית דין :

וא בנין

potius, eo mortuo hæredes ipsius tenentur) : quod Synedrium constituit.

Aph. 10.

(*Si quis*) non fancivit ei : Liberi masculi, qui erunt tibi ex me, illi succedant in argentum dotis tuæ præter partes, quas cum fratribus suis (*matriamoni posteriori insuper capiunt*), tenetur (*id dare vel*

[יא] בנין נוקבין דיהווין
ליכי מנאי יהווין יתבן בביתי
ומיתונן מנכסי עד דתנסבן
לגוברין חייב שהוא תנאי
בית דין :

יב את

tenetur (vel potius fratres hæredes tenentur) propter Senatus-Consultum.

Aph. 11.

(*Si quis non dotu inscripsit tabulis*) : Liberi, qui generis fœminini erunt, & me patrem habebunt, sedeant (*post mortem meam*) in domo mea, & alantur è substantia mea usque dum nupserint viris,

[יב] את תהא יתבה בביתי
ומיתונן מנכסי כל ימי
מיגר אלמנתיך בביתי חייב
שהוא תנאי בית דין כך
היו אנשי ירושלים כותבין
אנשי גליל היו כותבין כאנשי
ירושלים אנשי יהודה היו
כותבין עד שירצו חורשין ליתן
ליך כתובתך לפיכך אם
רצו יורשין נותנין לה כתובתה
ופוטרין אותה :

פרק

Aph. 12.

(*Si quoque non inscripsit*) : sedeas in domo mea, & alas te è substantia mea, quamdiu habitabis ut vidua in domo mea, tenetur (*tamen*) quia sic constituit Synedrium : sic Hierosolymitani scripserunt : & Galilæi his similia ; sed Judæi scripserunt : usquedum voluerint hæredes dare tibi dotem tuam ; ideò, si volunt hæredes, dent ei dotem suam, liberamque dimittant.

פרק ה

CAP. V.

Aphorismus 1.

(א) אף על פי שאמר בתולה
גובה מאתים ואלמנה מנה
אם רצה להוסיף אפילו
מאה

Etiam si dicant virginem sumere posse ducentos (*zuzos*) & viduam, minam (*tamen non excludunt, quod sponsus*), si velit

si velit addere etiam centum minas, addere possit: (*Quare cum*) vidua facta est, vel expulsa est, tam inter desponsationes, quam inter consecrationes assumat omne (*illud quod ordinariè ipsi debet & quod extraordinariè promissum est*); R. Eliazar, filius Azariæ dicit: à consecrationibus assumat omne, à desponsationis verò tempore virgo sumat ducentos, & vidua libram, quia non adscripsit ei nisi conditione, quando scil. coiverit cum ea. R. Jehuda dicit: si vult, virgini assignat per scriptum obligationis ducentos (*zuzos*), & illa scribit: accepi à te minam; & viduæ libram, & illa scribat: accepi à te quinquaginta drachmas; R. Meir dicit: si quis detrahit virgini de ducentis, & viduæ de libra, ecce concubitus ejus stuprum est (*i. e.*

nondum justæ uxoris concubitus est habitus, illa enim est meretrix, quæ sine sponsalitiis suis conjugata est, vide sis Judæorum Præcept. Negat. 355.

Aph. 2.

Constituunt virgini duodecim menses, ex quo poscere possit maritus, ut præparet se, & uti hoc imponunt viragini, ita imponere possunt viro, ut comparer (*quibus opus erit ad matrimonium*) sibi: (*Quando autem virgini duodecim assignant menses*) viduæ (*dant*) triginta dies. (*Quando*) appropinquat tempus & nondum matrimonium contraxerunt edant (*interea virgo & vidua*) de bonis mariti, & edant de oblatione (*separatorum fructuum, si quidem sponsus Sacerdos est*): R. Tārphon dicit: Dent ipsi omnem oblationem; R. Akibha dicit, partem profanorum & partem oblationis.

מאה מנה יוסיף. נתארמלה. או נתגרשה. בין מן הארוסין. בין מן הנשואין. גובה את הכל רבי אלעזר בן עזריה אומר. מן הנשואין גובה את הכל. מן הארוסין. כתולה גובה מאתים. ואלמנה מנה. שלא כתב לה אלא על מנת לכנסה. ר' יהודא אומר. אם רצה כותב לכתול שטר של מאתים. והיא כותבת התקבלתי ממך מנה. ולאמנה מנה. והיא כותבת התקבלתי ממך חמשים זוז. רבי מאיר אומר כל הפוחת לכתולה ממאתי. ולאמנה ממנה. הרי זו בעילת זנות.

ב נותנין

[ב] נותנין לכתולה שנים עשר חדש משתבעה הבעל. לפרנס את עצמה. וכשם שנותנין לאשה. כך נותנין לאיש. לפרנס את עצמו. ולאמנה שלשים יום. הגיע זמן ולא נשאו. ואוכלות משלו. ואוכלות בתרומה. רבי טרפון אומר נותנין לה הכל תרומה. רבי עקיבה אומר מחצה חולין. ומחצה תרומה.

ג הינם

Aph. 3.

(ג) היבם יאיו מאכיל
בתרומה עשה ששה חרשים
בפני הבעל וששה חרשים
בפני היבם ואפילו כולן בפני
הבעל חסר יום אחד בפני
היבם או כולן בפני היבם חסר
יום אחד בפני הבעל יאיו
אוכלת בתרומה זו משנה
ראשונה בית דין של אחריה
אמרי אין האשה אוכלת
בתרומה עד שתכנס
לחופה

Levir (*licet Sacerdos*) non potest face-
re, ut edat uxor oblationem: (*si uxor suos*)
sex menses explevit marito præsente, &
sex menses leviro præsente, (*tamen*) etsi
omnes illos marito præsente, deficiente u-
no die quoad levirum, aut omnes illos le-
viro in vivis, deficiente uno die quoad ma-
ritum (*expectaverit*), non illa comedat de
oblatione. Sic primò docuerunt Rabbini,
postea dixerunt, viraginem non comedere
posse oblationem utque dum venerit sub
conopæum.

ד המקריש

Aph. 4.

[ד] המקריש מעשה יד
אשתו הרי זו עושה ואוכלת
המותר רבי מאיר זומר
הקדש רבי יוחנן הסנדלר אומר
חולין

(*Si quis dicit*): quicquid uxor mea fe-
cerit, sanctum sit, ecce illa operetur; &
comedat (*de eo*): reliquum (*quod est de eo, quod*
adepta est labore suo, quod non absumpsit): R.
Meir dicit, sanctificatum; R. Jochanan

ה אלו

Calcearius dicit, profanum (*esse*).

Aph. 5.

[ה] אלו מלאכות שהאשה
עושה לבעלה טוחנת ואופה
ומכבסת מבשלת ומניקה
את בנה מצעת לו חמטה
ועושה בצמר הכניסה לו שפחה
זאת לזאת טוחנת ולזאת
אופה ולזאת מכבסת שתיים
אינה מבשלת ואינה מניקה
את בנה שלש אינה מצעת
לו חמטה ואינה עושה בצמר
ארכער וישבת בקדרה
רבי אליעזר זומר מפילו
הכניסה לו מאר שפחות
כופה לעשות בצמר שהבטלה
מביאה לידי זמרה רבי
שמעון

Hicce operibus uxor marito suo infer-
viat, molendo (*fil.*) & pinfendo & la-
vando, coquendo & lactando infantem
suum & sternendo ei lectum & faciendo la-
nam; (*verum enim verò quando*) conduxit
sibi ancillam, (*tunc amplius*) non molere,
neque pinfere, neque lavare debet; (*quan-*
do) duas (*habet ancillas*) non coquit, ne-
que lactat infantem suum; quando tres,
non (*amplius*) sternit lectum illi, neque
facit lanam; quando quatuor, sedet in
fella; R. Eliezer dicit: etiamsi operâ cen-
tum ancillarum (*mulier*) utatur, obli-
gata (*tamen*) est facere lanam, quia o-
tium

tium parit libidinem : R. Schimeon, שמעון בן גמליאל אומר : המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :

Aph. 6.

(Ad casum illum, quo se quis) voto obstrinxit ab uxoris concubitu (s. lecti, ut vocant, ministerio), respondent Scholastici Schammai, licitum hoc esse per duas septimanas (per quas expectandum uxori est, et si adhuc renuerit concumbere cum ea, det libellum repudii absq. mora cum dote); Scholastici verò Hillelis dicunt, valere hoc tantum unicam septimanam; Discipuli excipiuntur ob doctrinam legis, (utpote) in quos non est uxoris hic potestas per dies triginta; Opificibus unica præfinitur septimana: quod verò ad conjugale debitum (την ὀφειλομένην εὐνοίαν uti 1. Cor. VII. 3. audit: die schulbige Freundschaft / Lutherus, amorem quem debet, Syrus) lege cautum attinet, juvenes otiosi singulis diebus (illud uxoris suis reddunt); operarii duabus vicibus in septimana, agasones (sub quibus & rustici intelliguntur) semel in septimana; camelarii semel triginta diebus; nautæ semel sex mensibus, verba sunt R. Eliezer.

Aph. 7.

(Si) quæ marito (officium conjugale) denegat, huic maritus decurtet de dote sua septem denarios per septimanam. R. Jehuda dicit septem stateres: (Queritur tamen) quousque decurtare liceat? (& respondetur) eousque, quousque se extendit dos ipsius. R. Jose dicit, (quod) continuè decurtare maritus possit & repetere, si

[1] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[2] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[3] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[4] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[5] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[6] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[7] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[8] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[9] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[10] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :

[1] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[2] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[3] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[4] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[5] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[6] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[7] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[8] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[9] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :
[10] המדיר את גופו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובתה : שהבטלה מביאתה לידי שיעמום :

ממקום

ממקום אחר גובה הימנה וכן
המורד על אשתו מוסיפין לה
על כתובתה שלשה דינרין
בשבת רבי יהודה אומר
שלשה מרפעיין :
ה המשרה

forte caderet hæreditas ipsius de loco alio,
& redeat & accipiat ex eo ; Si verò (*ma-
ritus*) renuit (*debitam benevolentiam*) uxori
suæ, (*tunc*) addantur uxori ad dotem
tres denarii per septimanam ; R. Jehuda
dicit : tres stateres.

Aph. 8.

[ח] המשרה את אשתו על
ידי שליח לא יפחות לה משני
קבין חטין או מארבעה קבין
שעורים אמר רבי יוסי לא
פסק לה שעורים אלא רבי
ישמעאל שחיה סמוך לאדום
ונותן לה חצי קב קטנית וחצי
לוג שמן וקב גרונרות או
מנה דבילה ואם אין לו
פוסק לעומתן פירות ממקום
אחר ונותן לה מטה מפץ
ומחצלת ונותן לה כפה
לראשה וחגור למתניה ו
ומנעלים ממועד למועד וכלים
של חמשים זוז משנה לשנה
ואין נותנין לה לא חדשים
בימות החמה ולא שחקים
בימות הגשמים אלא נותן לה
כלים של חמשים זוז בימות
הגשמים והיא מתכסה
בבלאותיהן בימות החמה
והשחקים שלה :

(*Si quis*) uxorem suam alit (*uxori suæ
panem sicut, synecdochicè*) per tertium, non
decurtabit de duobus cabis triticeorum, aut
de quatuor cabis hordeorum : (*quare hæc
habent dissimilitudinem ?*) R. Jose dicit : ab-
scidisse nullum ei hordea, nisi R. Ismaë-
lem, qui (*quia*) fuit propinquus Edomi-
tis (*ubi hordea vilia erant, & aquabant qua-
tuor cabi hordeorum, duos cabos triticeorum*) di-
xit (*hæc*) : deinde dare tenetur uxori suæ
dimidium cabi leguminis, (*sic appellatur,
quicquid in siliquis nascitur, u. fabæ, pisæ, cicer,
lentes, & alia*) & dimidium sextarii olei, &
cabum ficuum aridarum, aut libram pala-
thæ, si non (*habet*), promittat loco ejus
fructus de loco alio, & der illi lectum &
tegumentum ; & si non illi tegumentum,
subministret ei stoream, & porrigat ei ca-
lanticam ad caput (*tegendum, sive linteum,
quo operiunt mulieres capita sua, quod Paulo R.
Gamalielis Senioris discipulo ἐξστία ἐστὶ, pote-*

ט נותן

stas per metonymiam cataphresticam, quasi si-
gnum potestatis, non activè sed passivè, ipso Paulo ita loquente, 1. Cor. XI. 9. & 10.
καὶ γὰρ καὶ ἐκείνη ἀντὶ διὰ τοῦ γυναικῶς. ἅλλα γυνὴ διὰ τοῦ ἀνδρῶς.
διὰ τοῦτο ὁφείλει ἡ γυνὴ ἐξέσταν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς : nam etiam
non creatus est vir propter mulierem ; sed mulier propter virum. Propter
hoc debet mulier potestatem habere super capite.) Et cingulum ad lumbos &
calceos à festo in festum, & Vasa quinquaginta drachmarum de anno in
annum : Et isti non tradat novas vestes in diebus æstatis, nec detrita
vestimen-

vestimenta per hyemem; sed si ei (*pro illi*) quinquaginta solvit zuzos per hyemem, illa se vestiat cum detritis vestibus in diebus æstatis, & detrita vestimenta sibi reserver.

Aph. 9.

(Unusquisq;) uxori suæ committat (*extraordinarie*) obolum argenteum ob necessaria sua, & secum victu vires revocet singulis noctibus Sabbathi; Si quis verò non tradit ei obolum argenteum ad indigencias suas, (*tunc*) quicquid manibus suis lucrabitur uxor, (*sic*) ipsius. Sed quid operatur (*quæso*) sibi (*ex quo possit lucrum consequi*)? Resp. e. g. pondus quinque siclorum, (*ut est*) stamen in Judæa, quod apud Galilæos decem valet siclis, aut pondus decem siclorum, (*ut est*) subregmen in Judæa, quod fœnore collocat apud Galilæos viginti siclis; sed si lactat infantem suum decurtatur ei de opere manuum suarum, ideoque (*id quo interim caret*) addunt ei ad victum suum. Verum enim verò, quid hoc sibi vult? num promiscuè sic se res habet? (*Resp. hoc tangere tantum*) pauperes inter Israëlitas, cum honoratior pro statu suo tractanda sit.

CAP. VI.

Aphorismus 1.

Quicquid uxor reperit manibusque suis acquirit, illud viri est; sed bona hæreditaria, quoad usum fructum, dum vivit cum illa. (*Si quis*) dehonestavit (*aliquam, minusq; valere fœu*) læsione, (*pæna, quæ ob hoc debetur*), uxoris est. R. Jehuda, filius Bethiræ, dicit: tempore (*o*), quo tectum est, (*damnum*), duæ partes ipsius sunt, & marito pars (*una debetur; quando*) verò loco aperto, ma-

C 3

[ט] נותן לה מעה כסף לצורכה ואוכלת עמו מלילי שבת ללילי שבת ואם אין נותן לה מעה כסף לצורכה מעשה יריה ושלח ומה היא עושה לו משקל חמש סלעים שתי ביהודה שהן עשר סלעים בגליל או משקל עשר סלעים ערב ביהודה שזן עשרים סלעים בגליל ואם היתה מניקה פוחתים לה ממעשה יריה ומוסיפין לה על מזונותיה במה דברים אמורים בעני שבשראל אבל במכור הכל לפי כבודו

פרק

פרק ו

[א] מציאת האשה ומעשה יריה לבעלה וירושתה הונא אוכל פירות בחייה בושתה ופגמה שלה רבי יהודה בן בתירה אומר בזמן שבסתר לה שני חלקים ולו אחד ובזמן שבגלוי לו שני חלקים ולה אחד שלו ינתן מיד ושלח ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות

ב הבוסק

tito

rito (*accidunt*) duæ partes, & uxori una (*pars*): quod Viro debetur statim solvendum est; quod autem uxoris est, pro eo emat fundum, & usum fructum habeat (*ex eo*) maritus.

[ב] הפוסק מעות לחתנו.
ומת חתנו אמרו חכמים יכול
הוא שיאמר לאחיד הייתי רוצה
ליתן ולך אי אפשר ליתן!
ג פסקה

Aph. 2.

Si quis pacto adjudicavit genero suo certam pecuniæ summam, & moritur gener, sapientes dicunt posse (*tunc, quando scil. leviro filia danda est*) inferre (*patrem*), se tantum illam pecuniam fratri assignasse, non verò huic.

[ג] פסקה להכניס לו ארץ
דינר והוא פוסק כנגדן חמש
עשר מנה וכנגד השום הוא
פוסק פחות חומש שום במנה
וישנה מנה אין לו אלא מנה
שום במנה הייא נותנת
שליש ואחד סלע ודינר
ובארבע מאות היא נותנת
חמש מאות מה שחתן פוסק
הוא פוסק פחות חומש!
ד פסקה

Aph. 3.

(*Si quæ*) paciscitur (*cum sponso suo*) se velle mille comportare denarios, ille paciscatur ex adverso quindecim libras; sed contra (*si est*) aliquid (*loco pecuniæ*) paciscatur (*decutendo*) partem quintam, (*scil.*) res (*æstimata est*) centum zuzis tantique valet, non ille nisi centum (*inscribere debet*): Aliquid (*si est*) centum zuzorum (*quod offert marito suo uxor, & ille vendere deinceps debet; illud autem distrabi non tanti possit ut centum zuzos exæquet, prout solet res empia minoris pretii esse, quando rursus venditur*) illa & triginta & unum siclum cum denario (*quod quinta parte majus est. Et hoc ea propter, quia si e.g. uxor loco centum zuzorum s. libræ, quæ est 25. siclorum, daret marito suo poculum aureum, quod aliquando venderetur quinta parte minus, ita ut loco 25. siclorum manerent 20. sicli, idèd ultra valorem rei addere debet quintam partem eamq; rursus quinta parte auctam, ita ut ad 25. siclos addantur 5. sicli, & ad 5. siclos denuò 1. siclus, & ad hunc denarius; si verò (est) quadringentorum zuzorum illa det quingentos (zuzos: quia immobilia bona possunt corrumpi): quicquid gener promittit, minus quinta parte promittit (nisi numeratam accipit pecuniam).*

Aph. 4.

Aph. 4.

(*Si quæ*) paciscitur, se velle conferre nummos argenteos, alibi ficos; ficus (*tunc*) argenteus faciat, sex denarios (*e. g. si illa polliceretur unum ficum qui facit 9. denarios, maritus è regione spondere debet 6. denarios*): Gener suscipiat (*emere filia, respectu socii elocantis*) denos denarios ad capsulam (*aromatum*) pro centenis (*denariis*). R. Schimeon, filius Gamalielis, dicit: prout in unaquaque provincia mos fert.

[ד] פסקה להכניס לו כספים
(סלעה נמרא סלע כסף נעשה)
ששה דינרים: החתן מקבל
עליו עשרה דינרין לקופה לכל
מנה ומנה: רבי שמעון בן
גמליאל אומר: הכל כמנהג
המדינה!

ה המשיא

Aph. 5.

(*Qui*) elocat filiam suam (*& in elocando*) reticet (*num aliquid vel nihil velit dare*), non minuet quinquaginta zuzis: (*Quando pater*) paciscitur (*cum genero suo*) ut nuda (*filia sua*) introducatur, non dicere potest maritus, quando venerit in domum meam obtegami eam tegumento meo, sed obtegat eam, licet illa per tempus in domo patris sui (*maneant*). Et sic ducentes in uxorem pupillam non minus dent ei, quam quinquaginta drachmas: quando est (*multum*) in pyxide (*eleemosyna tunc*) adjicitur ei (*ex ea*) pro conditione sua,

[ה] המשיא את בתו סתם
לא יפחות לה מחמשים זה
פסק להכניסה ערומה ללא
יאהבה על כשאכניסה לבית
אכסנה בכסותי אלא מכסה
ועודה בבית אביה וכן המשיא
את היתומה ללא יפחות לה
מחמשים זה אם יש בכיס
מפרנסין אותה לפי כבודה
ו יתומה

Aph. 6.

Pupilla, quam elocavit mater (*viro*), aut frater ipsius non inscia pupilla, & adscriptæ ei sunt, centum aut quinquaginta drachmæ (*cum tamen patris bona relicta plus exigant*) potest, ex quo majorennis est, sumere ex illis, quod competit sibi. R. Jehuda dixit: si elocavit (*pater*) primogenitam, idem det secundæ quod primæ (*dedit*); sed Sapientes dixerunt (*feri*) interdum, ut homo, pauper (*fiat*) dives, & dives (*fiat*) pauper, tunc æstiment bona, & (*secundum ea*) porrigant ei.

[ו] יתומה שהשיאתה אמה
או אחיה מדעתה וכתבו לה
במאה או ברמשים זה יכולה
היא משתגליל להוציא מידן
מה שראוי להנותן לה: ר' יהודה
אומר: אם השיא את הבת
הראשונה: יתן לשניה כדרך
שנתן לראשונה: וחכמים
אומרים פעמים שאדם עני
והעשיר או עשיר והעני: אלא
שמן את הנבסים ונותנין לה:
המשליש

Aph. 7.

(1) המשליש מעורר לבתו
והיא אומרת נאמן בעלי עלי-
יעשה השליש מה שהושלש
בירו דברי רבי מאיר רבי יוסי
אומר וכי אינה אלא שרה
והיא רוצה למכרה הרי היא
מכורה מעכשיו במה דברים
אמורים בגרולה אבל בקטנה
אין מעשה קטנה כלום :

פרק

vult tradi pecunias in manus mariti sui, voluntas ipsius est exequenda). Sed de qua dicta hæc (*un*)? Resp. de eâ, quæ majorennis; sed si minorennis nihil horum valet.

Aph. 7.

(*Si quis elocat filiam suam, &*) deponit pecunias filix suæ in fidem (*vel custodiam*) tertii; sed illa dicit: fides marito meo apud me est, faciat (*tunc*) depositarius, quemadmodum in manum suam depositum est, (*secundum*) verba R. Meir; R. Jose (*verò*) dicit: (*ut*) etsi non illi, nisi ager (*esset*), & illa vellet vendere eum, venditur tunc (*pro beneplacito filix: ita si*

פרק ז

CAP. VII.

Aphorismus I.

[א] המדיר את אשתו
מליהנות לו עד שלשים יום
יעמיד פרנס יתר מכן יוציא
ויתן כתובה רבי יהודה אומר
בישראל חדש אחד יקיים
ושנים יוציא ויתן כתובה
ובכהנת שנים יקיים ושלשה
יוציא ויתן כתובה :

ב המדיר

sed (*quando*) generis Sacerdotalis est, duos menses, & tertio mense exire sinat, & det ei dotem.

Qui devovet uxorem suam, ne u-
sum fructum ex se percipiat: (*si*)
usque dum triginta dies (*effluxerint, inter-*
ea) constituat (*illi*) hospitem; (*si*) plus
ultra, exire faciat (*eam*) & det (*ei*)
dotem. R. Jehuda dicit: (*si*) de gene-
re Israël, ordinet per mensem unum;
& in secundo exire faciat detque dotem;

[ב] המדיר את אשתו שלא
תטעום אחר מכל הפירות יוציא
ויתן כתובתה רבי יהודה אומר
בישראל יום אחד יקיים שנים
יוציא ויתן כתובה ובכהנת
שנים יקיים שלשה יוציא
ויתן כתובה :

ג המדיר

Aph. 2.
Qui devovet uxorem suam, ne gusta-
tura sit ullos fructus, exire faciat, & det do-
tem; R. Jehuda dicit: si est gentis Israël-
itici uno die retineat (*alendo per hospitem*),
secundo verò exire sinat & porrigat dotem;
sin generis (*illa sit*) Sacerdotalis duos de-
signet, tertio exire permittat, & det do-
tem.

Aph. 3.

Aph. 3.

Qui devovet uxorem suam ne se exornet ornamentis cujuscunque generis, exire sinat, & det (ei) dotem (suam). R. Jose dicit: si est pauper, non videtur definitum (id est, nulla lex precipit quamdiu retinenda sit) sed si divitiis abundat triginta dies (retineat apud hospitem).

[ג] המדיר את אשתו שלא תתקשט באחד מכל המינין יוציא ויתן כתובה רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה ובעשירות שלשים יום

ד המדיר

Aph. 4.

Qui devovet uxorem suam, ne redeat in domum patris sui (sic procedendum est: scil.) tempore (eo) quo pater cum ea in civitate, retineat per mensem unum, secundo exire sinat, & det ei dotem; sed tempore eo, quo pater est in alia civitate, constituat integrum festum solenne, tertio exire faciat & det dotem.

[ד] המדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה בזמן שהוא עמה בעיר חדש אחד יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובזמן שהוא בעיר אחרת רגל אחד יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה

ה המדיר

Aph. 5.

Qui devovet uxorem suam, ne eat in domum luctus, aut in domum convivii, exire faciat, & det dotem, propterea quod ipsi omnem conversationem denegat; sed si infert (se fecisse) alia (seu certa) de causa, licitum est (ipsi: Si) profert illi (aliquid) hac conditione: ut dicas N. quod mihi dixisti, vel quicquid tibi dixi: aut (obtestor te) ut e. g. semen meum ita recipias ut emittere possis in stercus, exire sinat detque dotem. (Nam eo ipso exhibet isti molestiam alieno naso.)

[ה] המדיר את אשתו שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה יוציא ויתן כתובה מפני שנועל בפניה ואם היה טוען משום דבר אחר רשאי אמר לה על מנת שתאמרי לפלוני מה שאמרת לי או מה שאמרת ליך או שתהיה ממלאה ומערה לאשפה יוציא ויתן כתובה

ו ואלו

[1] ואלו יוצאות של
בכתובה. העוברת על דת משה
ויהודית ואיו היא דת משה
מאכילתו שאינו מעושר
ומשמשו נדה. ולא קוצה
להחלה ונודרת ואינה מקיימת
ואיוואהי דת יהודית. יוצאה
וראשה פרוע. וטוה בשוק
ומדברת עם כל אדם. אבי
שאל אומר גא המקללת
יולדיו בפניו. רבי טרפון אומר
אף הקולנית ואיו היא קולנית.
כל שהיא מדברת בתוך ביתה
ושכניה שומעין קולה.
ז המקדש

verò mulier orans aut prophetans aperto capite, pudefacit caput sui ipsius. Unum enim est & idem cum rasâ. Si namque non tegitur mulier, radatur etiam. Si verò turpe est mulieri, si tondatur aut radatur, tegitur) et si fila ducit in foro (ita ut ornatu suo, seu manuum brachiorumq; venustate transeuntes illicere) & si garrula est (ita ut) cum quocunque (loquatur). Abba Saul dicit: si etiam vilipendit parentes suos, ipsis præsentibus: R. Tarphon addit: etiam si strepera mulier est; sed quænam est strepera mulier? quæcunque loquitur in domo sua, ut vicini audiant vocem ipsius (quæ voce eousq; intensâ, ut familiæ innotescat, maritales amplexus deposcit conferri possunt cum hoc Aph. ea, quæ Seld. Ux. Ebr. p. 3. c. 17. habet).

[2] המקדש את האשה על
מנת שאין עליה נדרים.
ונמצא עליה נדרים. אינה
מקודשת כנסה סתם ונמצא
עליה נדרים. תצא של
בכתובה. על מנת שאין בה
מומין ונמצא בה מומין. אינה
מקודשת כנסה סתם ונמצא
בה מומין. תצא שלא בכתובה.
כל המומין הפוסלין בכהנים.
פוסלין בנשים.

ח הי

Aph. 6.

Et hæ (uxores) exeunt absque dote: Quæ transgreditur legem Mosaicam & Judaicam (seu id quod Talmud interdicit); Sed hoc est legis Mosaicæ, quando maritum edere permittit, quod non decimatum est, aut quando ministerio mariti utitur menstruum habens, aut si non decurtat ei de placenta, si etiam vota facit, neque promissis stat: (Et hoc est) legis Judaicæ, si exit capite aperto, (pudefacit enim caput sui ipsius dicit Paulus, qui 2. Cor. XI. 22. fatetur: Hebræi sunt, etiam ego, quando 1. Cor. XI. 5. 6. hæc habet Latine ex versione Vn. post fata, Seb. Schmid, nostri: Omnis

Aph. 7.

Qui consecrat uxorem (per matrimonium, synecdochicè loquendo) eâ lege, ne vota (habeat) in se, & (tamen) vota inveniuntur super eâ, non illa digna est (ut sit uxor; Si verò) ingressus filuit (de votis) & in eâ inveniuntur (vota) exeat absque dote (uxor). Si hac conditione: ne in eâ sint maculæ, & (tamen) reperiuntur in eâ maculæ non illa digna marito est; (sed) si duxit in uxorem (&) reticuit (de maculâ) & adsunt maculæ, exeat

exeat absque dote: omnes (enim) maculae (uti) profanae (sunt) in Sacerdotibus, (sic) impurae (habentur) in feminis.

Aph. 8.

Si habet maculas, & (si) adhuc in domo patris sui, pater opus habet rationem reddere, (quod) ex quo desponsata sit venerint maculae istae: & quasi inundatione vastatus est ager ejus (i.e. ille pessime fortunatus est. Quando) ingressa est in potestatem mariti, opus habet maritus demonstratione, quod antequam desponsata sit, in ea maculae istae fuerint, & (tum, quando probavit) erit emptio ipsius emptio erronea: (Sunt) verba R. Meir; sed interrogant Sapientes, ad quid dicta haec sint? (Respons. quod) de maculis occultis (sermo sit); sed si maculae conspicuae (sunt) non poterit objicere se nil scivisse; (adde) & si balneum est in illa civitate, etiam maculas occultas non poterit opponere, propterea quod explorare potuisset per cognatas (quae solent balneum visitare).

Aph. 9.

Vir cui ortae sunt maculae, non urgeri potest, ut exire faciat eam (libello repudii): Interrogat Rabban Schimeon, filius Gamalielis, de quo haec dicta sunt? (Respons.) de maculis parvis, sed si magnas (habet) urgeri potest, ut exire sinat eam.

[ח] היו בה מומין ועודה בכית אביה האב צריך להביא ראיה שמשנתארסה נולדו בה מומין הללו ונסתחפה שדהו נכנסה לרשות הבעל הבעל צריך להביא ראיה שער שלא נתארסה היו בה מומין אלו והיה מקחו מקח טעות דברי רבי מאיר וחכמים אומרים במה דברים אמורים במומין שבסתר אבל במומין שבגלוי אינו יכול לטעון ואם יש מרחץ באותה העיר האם מומין שבסתר אינו יכול לטעון מפני שהוא בודק בקרובותיו:

ט האיש

[ט] האיש שנולדו בו מומין אין כופין אותו להוציא אמר רבן שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים במומין הקטנים אבל במומין הגדולים כופין אותו להוציא:

י ואלו

[י] ואלו שכופין נזירות
להוציא מוכה שחין ובעל
פוליוס והמקמץ והמצרף
נחושת והבורסי בין שהיו בם
עד שלא נישאו ובין משנישאו
נולדו ועל כולן אמר רבי
מאיר אף ע"פ שהתנה עמה
יכולה היא שתאמר סבורה
הייתי שאני יכולה לקבל
ועכשיו אני יכולה לקבל
וחכמים אומרים מקבלת היא
על כרחא חוץ ממוכה שחין
מפני שממיקתו מעשה בצידון
בבורסי אחד שמת והיה לו
אח בורסי אמרו חכמים יכולה
היא שתאמר לאחיה הייתי
יכולה לקבל ולך אני יכולה
לקבל :

פרק

Aph. 10.

Horum verò causa urgeri potest, ut
exire permittat eam, (sic. si) habet ul-
cus, (si) foetorem oris, & (si est) col-
ligens sterces, & (si) purgat æruginem
(seu ærifodinis se deturpat) vel (si est) co-
riarius, (si) maculæ ipsi intra tempus
desponsationis vel matrimonii creverunt,
hisce omnibus (ad speciem uti posse) dicit
R. Meir (quando inferi) putavi equidem
me hoc sustentaturum esse, sed nunc non
possum pati; sed Sapientes judicant istam
cogendam esse ut toleret, excepto eo, quan-
do ulcus suppurat. Contigit (sanè) in-
zidon cum coriario quodam, quod mor-
tuus sit, & fuerit ei frater coriarius, &
absolverint Sapientes uxorem dicentem,
se foetorem quidem potuisse perferre in fra-
tre, sed in hoc non posse.

פרק ח

[ח] האשה שנפלו לה
נכסים ער שלא תתארס
מודים ב' שמאי ובה שמוכרת
ונתנת וקיים נפלו לה
משנתארסה ב'ש אומרים
תמכור ובית הלל אומרים
לא תמכור אלו ואלו מודים
שאם מכרה ונתנה קיים
אמר רבי יהודה אמרו לפני
רבן גמליאל חזק וזכה
באשה לא יזכה בנכסים
אמר להם על החדשים אנו
בושין אליה שאתם מגלגלין
עלינו את הישנים נפלו
לה משנשאת אלו ואלו
מודים

CAP. VIII.

Aphorismus 1.

IN casu quo) mulieris opes accreuerunt
(per hereditatem) antequam desponsata
est, consentiunt Scholastici Schammai &
Scholastici Hillelis, quod (illa) vendere
possit (eas) vel dono dare, & (sic)
manere. (Quando illa) facultatibus aucta
(est) ex quo desponsata est, Scholastici
Schammai dicunt: vendat; sed Schola-
stici Hillelis, non, ajunt, vendat (eas)
(interim) utrique asserunt, quod, si ven-
diderit, & donaverit, stet firmo pede. R.
Jehuda memoriæ prodiit dixisse (Rabbinos)
coram R. Gamaliele: postquam (maritus)
dignus est uxore, non dignus erit opibus
(ipsum? illum verò) regessisse illis; suppu-
det

det nos novarum (quod Rabbini decreverint
licitam esse venditionem etiam ex eo tempore,
quo desponsata est) cur ergo vos devolvitis
ad nos antiquas (cum à majori ad minus ar-
gumentum fiat negativum: nimirum, si non di-
gnus opibus est desponsationis tempore, multò mi-
nus dignus ante desponsationis tempus? Si) illi
acciderunt bona è consecrationis tempore,
utrique confirmant, quod si vendiderit
& dono dederit, quod maritus (ad se)
trahere possit statim vendita: Si ante-
quam nupsit; & (si) nupsit: R. Ga-
maliele dicit: si vendiderit & dono dederit, valeat; R. Chanina, fi-
lius Akibhæ, refert, dixisse (Rabbinos) coram R. Gamaliel, si ita,
& (tamen) dignus est (vir) viragine, (cur) non dignus erit opi-
bus? & respondisse illis: pudet nos novarum, quare ergo devolvitis
ad nos antiquas?

Aph. 2.

R. Schimeon distinguit inter opes &
opes: (dicit enim) opes notas marito non
vendat, & si vendiderit, & dono dederit,
irritæ sunt; ignotas marito non vendat
(equidem) sed si vendiderit & dono de-
derit (tamen) ratum esto.

Aph. 3.

Si ei obveniant nummi, emat cum
illis solum, & maritus edat fructus: (si
solum cum fructibus hereditate accipit uxor tem-
pore messis, quod attinet) fructus decerptos
è solo, emat cum illis fundum, & ille
edat fructus; de conjunctis dicit R. Meir:
æstiment eos, quanti veniant conftructi-
bus & quanti absq. fructibus, & reliquos
accipiat emendo cum illis fundum edat-

D 3

מודים שאם מכרה ונתנה
שהבעל מוציא מיד חלקות
עד שלא נישאת. ונישאת
רבן גמליאל אומר אם מכרה
ונתנה קיים. אמר רבי חנינא
בן עקיבא. אמרו לפני רבן
גמליאל. הואיל וזכה באשה.
לא יזכה בנכסים. אמר להם
על החדשים אנו בושין. אלמ
שאתם מגללים עלינו את
הישנים:

ב רבי

[ב] רבי שמעון חולק בין
נכסים. לנכסים. נכסים
הידועים לבעל. לא תמכור.
ואם מכרה ונתנה בטל. שאין
ידועים לבעל לא תמכור. ואם
מכרה ונתנה קיים:
ג נפלו

[ג] נפלו לה כספים ילקח
בהן קרקע. והוא אוכל פירות.
פירות התלושין מן הקרקע.
ילקח בהן קרקע. והוא אוכל
פירות. והמחזירין בקרקע.
אמר רבי מאיר. שמין אותן
כמה הן יפין בפירות וכמה
הן יפין בלא פירות.
והמותר ילקח בהן קרקע.
והוא אוכל פירות. והכמו
אומרים

que

אומרים המחוברין לקרקע שלו
והתלושין מן הקרקע שלה
וילקח בהן קרקע והוא אוכל
פירות :

ד רבי

[ד] רבי שמעון אומר מקום
שיפה כוחו בכניסתה הורע כחו
ביציאתה מקום שהורע כחו
בכניסתה יפה כחו ביציאתה
פירות המחוברין לקרקע
בכניסתה שלו וביציאתה
שלה והתלושין מן הקרקע
בכניסתה שלה וביציאתה
שלו :

ה נפלו

[ה] נפלו לה עבדים
ושפחות זקנים ימכרו וילקח
בהן קרקע והוא אוכל פירות
רבי שמעון בן גמליאל אומר
לא תמכור מפני שהן שבח
בית אביה נפלו לה זתים
וגפנים זקנים ימכרו לעצי
וילקח בהן קרקע והוא אוכל
פירות רבי יהודה אומר לא
תמכור מפני שהן שבח בית
אביה המוציא הוצאות
על נכסי אשתו הוציא הרבה
ואכל קימעה קימעה ואכל
הרבה מה שהוציא הוציא
מה שאכל אכל הוציא וטול
אכל ישבע כמה הוציא וטול
ו שמרת

que fructus. Sapientes fatentur associa-
tos fructus pertinere ad virum, decerptos
ad viraginem, cum quibus emat vir so-
lum & usum fructum capiat.

Aph. 4.

R. Schimeon dicit: quam bonum est
cum ingreditur uxor, tam malum est cum
illa egreditur: introitui infortunato
plerumque exitus exoptatissimus respon-
det (i. e.) fructus associati solo cum in-
greditur, ad eum (spectant) cum egredi-
tur, ad uxorem: & decerpti ē solo in
ingressu, ad eam, in egressu, ad virum
(pertinent).

Aph. 5.

Si ei (uxori) hæreditate veniunt ser-
vi, vel ancillæ, ætate graves, vendantur,
& pro ista pecunia emat solum, & vir e-
dat fructus. R. Schimeon, filius Gama-
lielis dicit: non vendat honoris paternæ
domus causa. Si uxori acciderunt olive-
ra & vineæ veterascentes, vendantur pro
ligno, & emat cum illis solum & vir edat
fructus; R. Jehuda dicit: non vendat,
quia inest eis paternæ domus dignitas.
Si quis expendit quædam in (procuratore)
bonorum uxoris suæ, (five nunc) egeffit
multos sumptus & parum edit (five) pau-
cum (habuerit) cum fructu uberrimo,
quicquid expendit, expendit, & quic-
quid edit, edit, (nec uxori fas est dicere il-
lum sumptus sibi debere rependere): si sumptus egeffit, nec aliquid edit,
juramento fateatur quanti expenderit, &umat de solo.

Aph. 6.

Aph. 6.

Si quædam expectavit levirum, & (eo tempore, quo expectavit) hæreditate accepit bona, confitentur & Scholastici Schammai, & Scholastici Hillelis, vendere posse ea vel dono dare, & (tamen) ratum haberi. (Queritur autem) quid, mortua ipsa, faciendum sit cum dote ipsius, & cum opibus, quæ ingrediuntur & egrediuntur cum ea (in quibus quærere nil potest maritus, uti sunt מלוו נכסי facultates depilationis, i. e. usurariae quas uxor in liberos suos usus extra dotem in contractu matrimoniali descriptam sibi reservat, easq; in literis matrimonialibus non consignat, usum fructum autem marito concedit illasq; sic quasi depilat, sorte integrâ manente, veluti cum quis pilos capitis evellit aut tradit integro manente capite, unde si capitale perit, cadit uxori: נכסי צאן ברזל facultates pecudis ferreae, quarum capitale maritus usum fructum habens in literis matrimonialibus se restitutum promittit, ac ea propter uxori ut ferrum durable, & pecus domino suo restituenda, semper incorruptæ manent). Respondent Scholastici Schammai: dividant hæredes mariti cum hæredibus patris; sed Scholastici Hillelis asserunt: opes potestate sua maneant, sitque dos in potestatem hæredum mariti, opes (quod attinet) quas congef-

fit & eduxit, (veniant) in potestatem hæredum patris.

Aph. 7.

(Quando) reliquit frater leviri (prior maritus) nummos, emat (levir) cum illis solum, & fruatur fructibus: ex decerptis è fundo, emat solum & edat fructus; (quod autem) conjunctos (attinet) fundo R. Meir existimat æstimandos esse, quanti veniant cum fructibus, & quanti absque fructibus, & (si aliquid) reliquum, (sumat illud &) emat pro eo solum & gaudet fructibus: Et Sapientes dicunt fructus copulatos fundo ad virum (pertineret),

[1] שמרת יבם שנפלו לה נכסים מודים ברת שמאי ובית הלל. שמוכרת ונותנת וקיים מתה מה יעשו בכתובתה: ובנכסים הנכנסין והיוצאין עמה ביר שמאי אומרים יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב ובית הלל אומרים נכסים בחזקתן וכתובה בחזקת יורשי הבעל. נכסים הנכנסים והיוצאים עמה בחזקת יורשי האב: הניח

(2) הניח אחיו מעות ילקח בהן קרקע. והוא אוכל פירות פירות התלושין מן הקרקע ילקח בהן קרקע. והוא אוכל פירות המחוברין בקרקע. אמר רבי מאיר שמין אותן כמה הן יפין בפירות. וכמה הן יפין בלא פירות. והמתיר ילקח בהן קרקע. והוא אוכל פירות. וחכמים אומרים המחוברים בקרקע שלו. והתלושין מן הקרקע כל הקודם וזה בהן קדם

decerptos

קדם הוא זכר . קדמה היא
ילקח בהן קרקע . והוא אוכל
פירות . כנסה דרי היא
כאשתו לכל דבר . ובלבד
שתהא כתובתה . על נכסי
בעלה הראשון
ח לא

decerptos solo priorem tempore sumere : si
ille antevertit eam , est ille dignus eis ; si
illa , emat cum illis fundum & ille edat
fructus : si sumpsit in uxorem , virago
ipsius est socia omnium rerum , nisi quod
dos illius opibus prioris mariti annume-
retur.

Aph. 8.

[ח] לא יאמר לה דרי
כתובתך מונחת על השלחן .
אל כלנכסיו אחראין לכתובתה .
(ס'א וכן לא יאמר אדם לאשתו דרי
כתובתך מונחת על השלחן אלא
כל נכסיו אחראין לכתובתה)
גורשה אין לה אלא כתובתה .
החזורה דרי היא ככל הנשים .
ואין לה אלא כתובתה
בלבד :

Non dicet illi : ecce dos tua in men-
sa jacet (accipias tibi & tamen eris mihi uxor)
nisi omnia bona sua oppignorationes sunt
pro dote : exemplar aliud : & sic non
loquatur homo cum viragine sua : ecce
dos tua in mensa jacet , nisi omnes ipsius
opes sunt oppignorationes pro dote illius :
si expulit eam , non ei nisi suam (det)
dotem , & si redire fecit , ecce aestimatur
sicut femina nondum nupta , nec ei nisi

פרק

dos sua detur tantum.

פרק ט

CAP. IX.

Aphorismus 1.

[ט] רכובת לאשתו דין
ודברים אין לי בנכסך דרי
זה אוכל פירות בחייה . ואם
מרה יורשה . אם כן למה
כתב לה . דין ודברים אין
לי בנכסך . שאם מרה
ונתנה קיים . כתב לה דין
ודברים אין לי בנכסך
ובפירותיהן . דרי זה אינו
אוכל פירות בחייה . ואם
מרה יורשה . רבי יהודה
אומר . לעולם אוכל פרי
פירות . עד שיכתוב לה דין
ודברים

Inscribens uxori suæ : neque jus ne-
que res mihi (erit) in tua bona , ad-
piscatur commodum , dum vivit cum ea ,
& si mortua est , hæres sit. (Queritur)
si sic : quamobrem inscribit : neque jus
neque rem habeo tecum propter opes
tuas ? (Resp) quia si venderet , vel do-
no daret , ratum esset. (Si quis) in-
scribit se nullo modo vel opes vel fructus
ex eis (redundantes) postulaturum , ecce
ille fructus edere abstineat , quamdiu vi-
vit cum ea , mortua verò illa , hæres sit
ejus. R. Jehuda semper , inquit , capiat
fructus

fructus fructuum usquedum promiserit ei nunquam ullo modo petiturum opes ipsius, vel fructus fructuum istorum. (Si quis) literis addixit sponsæ suæ se nolle vel jus vel rem habere in opes ipsius & harum fructus (exemplar aliud habet, & fructus fructuum istorum) tam ipsa vivente quam ipsa mortua, non ille particeps sit commodi illa vivente, neque ista vita defuncta sit hæres ejus. R. Schimeon, filius Gamalielis, dicit: Si mortua est uxor, ad se convertat hæreditatem, propterea quod exceptit, quod (iamen) lex præcipit; quicquid autem excipitur, lege contradicente, non valet.

Aph. 2.

Si quis vitam cum morte commutavit, & reliquit uxorem, & creditorem, & hæredes, sed habet depositum aut debitum apud alios (pecuniæ, reliquæ non ad pertingunt, ut hi solvantur), R. Tarphon dicit: dentur (pecuniæ reliquæ) infirmiori parti inter eos (creditori illi, qui cautionem minus firmam habet, vel qui possidet chirographum postremum) R. Akibha nullâ, ait, capiantur misericordiâ in Iudicio (nullus sit respectus personarum in Iudicio) sed dentur hæredibus. Omnes enim illi opus habent juramento, sed hæredes nullo opus habent juramento.

Aph. 3.

(Si quis) reliquit fructus decerptos è solo, qui prior tempore (inter creditores) potior est jure. (Si) uxor se dignam fecit majore bono, quam dos ipsius est, & creditor ultra debitum suum (sumpsit) R. Tarphon dicit: reliquum detur infirmiori

דברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן ובפירי פירותיהן עד עולם כתב לה דין דברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן נ"א ובפרי פירותיהן בחיך ובמותך אינו אוכל פירות בחייה ואם מתה אינו יורשה רבי שמעון בן גמליאל אומר אם מתה ירשונה מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל

ב מי

[ב] מי שמת והניח אשה ובעל חוב ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד אחרים רבי טרפון אומר ינתנו לכושל שבהן ר' עקיבא אומר אין מרחמין בדין אלא ינתנו ליורשין שכולן צריכין שבועה ואין היורשין צריכין שבועה ג הניח

[ג] הניח פירות תלושין מן הקרקע כל הקודם זכרה בהן וכתבה אשה יותר מכתובתה ובעל חוב יותר על חובו המותר ר טרפון אומר ינתנו לכושל שבהן רבי עקיבא אומר אין מרחמין

E

inter

מרחמין כדן . אלה ינחנו
ליורשים . שכולם צריכין
שבועה . ואין הורשים צריכין
שבועה :

ד המושב

[ד] המושב את אשתו
חנונית או שמינה אפטרופא
הרי זה משביעה כל זמן
שירצה רבי אליעזר אומר
אפילו על פלכה ועל עיסתה :
ה כתב

fibi : R. Eliezer dicit : non tantum cum præstet pecuniæ) sed & cum colo & massæ (juramento obnoxia est mulier).

inter eos ; R. Akibha non tangi, inquit, debent misericordia in Judicio, sed detur reliquum hæredibus, quia omnes illi opus habent juramentum præstare, sed hæredes eo opus non habent.

Aph. 4.

Si quis collocavit uxorem officinariam (ut officinæ præsit in emendo vel vendendo) ; vel qui constituit sibi curatorem, ecce ad juramentum obligare potest, (eos, sed) quocunque tempore placuerit

Aph. 5.

(Qui) uxori suæ scripto promisit se liberaturum esse eam à voto & juramento, (illi) non poterit juramentum vi imponere (etiam casu eo, quo furtum commisit, casu tamen tali dato) jurare compellat hæredes ejus successoresque juris : (i. e. eos, quibus venditrix jus suum concessit : Si inscripsit tabulis matrimonialibus) à voto uxor mea eris ut & à juramento libera cum hæredibus tuis & successoribus in jus tuum, neque poterit (tunc) ad juramentum adigere uxorem, neque hæredes ejus, neque succedentes in jus illius, ast hæredes mariti juramentum postulare possunt ab ea, & ab hæredibus istius, & à venientibus in jus ejus : (si sic) Votum & juramentum non mihi (sit) neque hæredibus meis, neque successoribus in jus meum, tecum, vel cum hæredibus tuis, vel cum successoribus in jus tuum, (tunc) non poterit juramentum exigere vel ipse, vel hæredes ipsius, vel successores in

(ה) כתב לה נדר ושבועה
אין לי עליך אין יכול להשביעה
אבל משביע הוא את יורשיה
ואתו הבאים ברשותה . נדר
ושבועה אין לי עליך ועל
יורשך . ועל הבאים ברשותך .
אינו יכול להשביע לא היא .
ולא יורשיה . ולא את הבאים
ברשותה . אבל יורשיו משביעין
אותה . ואת יורשיה . ואת
הבאים ברשותה . נדר
ושבועה אין לי ולא ליורשי
ולא לבאים ברשותי עליך ועל
יורשך . ועל הבאים ברשותך .
אינו יכול להשביע לא הוא .
ולא יורשיו . ולא הבא ברשותו .
לא אותה . ולא יורשיה . ולא
הבאין ברשותה :

ו הלכה

res in jus ipsius, neque ab illa, neque ab hæredibus illius, neque ab eis qui succedunt in jus illius.

Aph. 6.

(Si quedam uxor) venit de sepulchro mariti in domum patris sui, aut quæ rediit in domum foci sui, neque ei constitutus est curator (ab hæredibus) non permissum est hæredibus isti imponere juramentum, sed si designatus est curator, hæredes juramentum petere possunt ab ea ob futurum ne (futura) faciat, sed nequeunt jusjurandum exigere ob præteritum (si furata est).

[1] ה'כר מקבר בעלה
לביתו אביה . או שחזרה
לביחמיה ולא נעשית אפטרופא
אין הורשין משביעין אותה .
ואם נעשית אפטרופא הורשין
משביעין אותה . על העתיד
לבא . ואין משביעין אותה על
מה שעבר :

ז הפרגמט

Aph. 7.

Quæ rupit instrumentum dotale suum, ea non solvitur, nisi sub juramento: teste (quoq.) uno testante, quod illa soluta sit (& illa negante) non solvitur, nisi sub juramento. (Si vult solvi) ex opibus pupillorum, ex opibus servituti subjectis & à quodam absente, non, nisi sub juramento, solvitur.

[2] הפוגמת כתובתה לא
תפרע אלא בשבועה . עד אחד
מעידה שהיא פרועה . לא תפרע
אלא בשבועה . מנכסי יתומים .
מנכסים משועבדין . ושלם
בפניו לא תפרע אלא בשבועה :
ח הפוגמת

Aph. 8.

Quomodo (aliqua) rumpere potest instrumentum dotale suum? (respondetur rem ita se habere: si e. g.) alicujus dos mille zuzi sunt, & (maritus) uxori suæ objicit: accepisti dotem tuam; & illa regerit, non, nisi libram, accepi: (tunc illa dissolvit istud, &) non solvitur nisi sub juramento. Teste uno testante, quod illa soluta sit, quomodo (tunc se res habet cum dote)? Respons. fuit dos ejus mille zu-

[3] הפוגמת כתובתה .
כיצד . היתה כתובתה . אלף
זוז . ואמר לה התקבלת
כתובתי . והיא אומרת לא
התקבלתי אלא מנה . לא
תפרע אלא בשבועה עד אחד
מעידה שהיא פרועה . כיצד .
היתה כתובתה אלף זוז . ואמר
לה . התקבלת כתובתי .
והיא אומרת לא התקבלתי
ועד

ועד אחד מטעם שהיא פרועה
לא תפרע אלא בשבועה
מנכסים משועבדים כיצד
מכר נכסיו לאחרים והיא
נפרעת מן הלוקחות לא תפרע
אלא בשבועה מנכסיו יתומים
כיצד מר ודניה נכסיו
ליתומים והיא נפרעת מן
היתומים לא תפרע אלא
בשבועה ושלם בפניו כיצד
הלך לו למדינת הים והיא
נפרעת שלא בפניו אינה
נפרעת אלא בשבועה רבי
שמעון אומר כל זמן שהיא
תוכעת כתובתה היורשין
משביעין אותה ואם אינה
תוכעת כתובתה אין היורשין
משביעין אותה :

ט הוציאה

quocunq̄ue tempore uxor petierit dotem suam, hæredes obligent eam juramento, si verò non petierit eam, etiam hæredes ad juramentum non adstringant eam (licet nonnulla promoverit; quando verò dotem postulat suam, jurare debet, quod nihil surripuerit).

[ט] הוציאה גט ואין עמה
כתובה גובה כתובתה כתובה
ואין עמה גט היא אומרת
נאמר גטי והוא אומר נאמר
שוברי וכן בעל חוב שהוציא
שטר חוב ואין עמו פרוזבול
הרי גלו לא יפרעו רבן
שמעון בן גמליאל אומר מן
הסכנה ואילך אשר גובה
כתובתה שלא בגט ובעל חוב
גובה שלא בפרוזבול שני
גיטין

zorum, & (tunc si) dicit uxori suæ, accepisti dotem tuam, illa verò infert: non quicquam acceptatum est à me, & testis unus testatur quod illa soluta sit, non solvitur nisi sub juramento. (Si vult solvi) è bonis servituti subjectis, quid ad hunc casum respondendum est? (Si) vendidit opes suas aliis & illa solvitur ab illis, qui emerunt, non tamen solvitur, nisi sub juramento. (Si vult solvi) è bonis pupillorum, quomodo decernendum est? Resp. (quando) mortuus (maritus) est, & reliquit opes suas pupillis, & illa vult solvi à pupillis, non solvitur, nisi sub juramento. Ad id (quando mentio facta est) quod (debitor) possit abesse, (uxor autem velit solvi) responderetur: (quando) profectus est per mare in (aliam) regionem, & ista vult solvi eo absente, non solvitur, nisi sub juramento: R. Schimeon dicit:

Aph. 9.

(Si) quæ producit libellum repudiî, nec adducit secum instrumentum dotale, accipiat dotem suam: (Si) instrumentum dotale, nec simul affert literas divorcii, illa (verò) profert eas esse deperditas; & ille dicit: (etiam) perdita est apocha mea: & sic (si) creditor (vult solvi à debitore &) producit literas obligatorias, nec tamen constitutionem de solvendo, hic & prior non solvuntur. R. Schimeon, filius Gamalielis, dicit: à periculo

culo & ultra uxor sumat dotem suam absque literis divortii, & creditor accipiat (suam) absque constitutione de solvendo: (si uxor) duos libellos divortiorum (attulit) & duas dotes, sumat duas dotes; (sed si) duas dotes & libellum repudii unum, aut dotem & duos libellos divortiorum, aut dotem & libellum repudii, & moritur, non illa accipit plus, quam dotem unam: (quia) qui expulit uxorem suam, & redire facit, conditione dotis suae prioris revocat. Parvae, quam desponsavit pater alicui, dos conditione assignata, conditionatè maneat prout adscripta est.

CAP. X.

Aphorismus I.

SI quis duas duxit uxores, & mortuus est, (tunc) prima praecedat secundae, & haeredes prioris praecant haeredibus posterioris. (Si quis) desponsavit sibi unam, & illa mortua, duxit aliam in uxorem, & moritur (posteriore in viris mamente) illa & haeredes ejus antecedunt haeredes prioris. (Quia posterior est in possessione & potest jurare, quod prior non potest.)

Aph. 2.

Si quis duas duxit uxores, & vita defunctae sunt (ambae) postea verò è vita & ipse decessit; pupilli autem quaerunt dotem matris suae, neque ibi (plus) quam duae dotes, (unum autem dos major esset dote alterius) dividant aequaliter: (si)

גישין ושתי כתובות גובה
שתי כתובות שתי כתובות
וגט אחד או כתובה ושני
גישין או כתובה וגט ומיתה
אינה גובה אלא כתובה
אחת שהמגרש את אשתו
והחזירה על מנת כתובה
הראשונה מחזירה קטן
שהשיאו אביו כתובתה קיימת
שעל מנת בן קיימה גר
שנתגייר ואשתו עמו כתובתה
קיימת שעל מנת בן קיימה

פרק

פרק י

[א] מי שהיה נשוי שתי נשים ומת הראשונה קודמת לשניה ויורשי הראשונה קודמים ליורשי שניה נשא את הראשונה ומתה נשא שניה ומתה הוא שניה ויורשיה קודמים ליורשי הראשונה

ב מי

[ב] מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת היום ויתומים מבקשין כתובת אמן ואין שם אלא כרי שתי כתובות חולקין בשוה היה שם מותר דינר אלו נוטלין

E 3

illic

נוטלן כתובת אמן ואלו
נוטלן כתובת אמן אם
אמרו יתומים אנחנו מעלים
על נכסי אבינו יתר דינר כדי
שיטלו כתובת אמן אין שומעין
להן אלא שמים את הנכסים
בבית דין

ג היו

[ג] היו שם נכסים בראוי
אין ככמוחוק רבי שמעון
אומר אפילו יש שם נכסים
שאין להם אחריות אינו
כלום עד שיהיו שם נכסים
שיט להן אחריות יותר על
שתי הכתובות דינר

ד מי

ἀδελφὴς Græcè, quia minus oculis patent, quæ transferuntur de manu hujus in manum illius, & in quibus non est certa cautio) nihil est, donec sunt ibi opes ad quas datur reditus (ut immobilia bona & σὶα φανερά Græcè: Ad hæc enim semper datur reditus, manent semper oppignorata priori creditori, qui retinet jus ad rem) ita tamen, ut) ultra duas dotes (adsit) denarius.

illic reliquus est denarius, illi (pupilli, qui sunt è matrimonio prioris) auferant dotem matris suæ, & illi (qui sunt posterioris uxoris pupilli) accipiant dotem matris suæ, (reliquum partiantur equaliter. Si) dicunt pupilli æstimemus opes patris nostri (aderit) ultra denarium, ut auferre possint dotem matris suæ, non audiendi sunt, nisi æstimantur facultates in domo Judicii.

Aph. 3.

(Si) illic sunt opes in societate κατὰ τὰς ἐξουσίας & σὶα, nexu obligata bona, Græcè, non (illæ considerandæ sunt) ut illæ, quæ in manu (sunt ἀνέπτυκται & σὶα selt a nexi bona). R. Schimeon dicit: etiamsi sint ibi opes ad quas non datur reditus (ut bona mobilia & σὶα

Aph. 4.

Si quis tres in uxores duxit, & vitam deseruit, dos autem primæ sit libra, secundæ ducenti (zuzi) & tertiæ trecenti; si verò non plus reliquit quam libram, partiantur proportionem arithmetica: si ducentos reliquit (dividant proportionem geometrica, ita ut) cui centum (zuzi assignati per dotis tabulas) illi accendant quinquaginta (zuzi), & cui ducenti, & cui trecenti, tres & tres aurei (accendant, i. e. septuaginta quinque, zuzi duplicati per tres aureos, quorum singuli faciunt viginti & quinque zuzos. Si verò) trecentos reliquit (mari-

[ד] מי שהיה נשוי שלשה
נשים ומת כתובתה של זו
מנה ושל זו מאתים ושל זו
שלש מאות ואין שם אלא
מנה חולקות בשווה היו
שם מאתים של מנה נוטלת
חמשים של מאתים ושל שלש
מאות שלשה שלשה של זהב
היו שם שלש מאות של מנה
נוטלת חמשים ושל מאתים
מנה ושל שלש מאות ששה
של זהב וכן שלשה שהטילו
לכיס פחתו או הותירו כך
הן חולקין

ה מי

(*maritus*), illa, cui (*assignati sunt*) centum, auferat quinquaginta, & cui ducenti (*assignati sunt*) centum, & cui trecenti, sex aureos : & sic potest fieri partitio inter tres, quando marsupium vel minutum vel auctum est.

Aph. 5.

Si quis uxores duxit quatuor, & mortuus est : (*tunc*) prima præcedat secundæ, & secunda tertiæ, & tertia quartæ : Prima jurare debet secundæ, & secunda tertiæ, & tertia quartæ, & quarta solvitur absque juramento ; Regessit filius Nanasi, quare ultima, cum illa usufras fecisse præsumatur ? (*Resp.*) nec illa solvenda est nisi sub juramento. Si egressæ sunt omnes uno die, prior tempore potior est jure, licet una hora distent tantum. Sic scribunt autem Hierosolymitani de horis : singulæ (*si*) exiverunt iu una hora, nec ibi (*relictæ sunt*) nisi centum (*zuzi*) partiantur æqualiter.

Aph. 6.

Si quis duas uxores duxit & vendidit (*e. g.*) agrum suum : (*harum*) prior (*si*) emptori promisit se contentam fore ; (*mortuo autem marito*) altera repetat ab emptore, & prior à posteriore, & emptor à priore, & redeat per circuitum, usque dum concordiam (*dividendo*) iniverint : sicque (*se res habet*) cum debitore & creditrice & creditore & creditrice.

[ה] מי שהיה נשוי ארבע נשים. ומת הראשונה קודמת לשנייה. ושנייה לשלישית. ושלישית לרביעית. הראשונה נשבעת לשנייה. ושנייה לשלישית. ולרביעית. והרביעית נפרעת שלא בשבועה. בן ננס אומר וכי מפני שהיא אחרונה נשכרה אף היא לא תפרע אלא בשבועה היו יוצאות כולן ביום אחד כל הקודמת לחברתה אפילו שעה אחת זכתה. וכך היו כותבין בירושלים שעות היו כולן יוצאת בשעה אחת. ואין שם אלא מנה חולקות בשוה : מי

(ו) מי שהיה נשוי שתי נשים ומכר את שדהו. וכתובה ראשונה ללוקח. רין ודברים אין לי עמך השנייה מוציאה מהלוקח. וראשונה מן השנייה. והלוקח מן הראשונה. וחוזרת חלילה עד שיעשו פשרה ביניהם. וכן ביח. וכן אשה בעלת חוב :

פרק

פרק יא

CAP. XI.

Aphorismus 1.

[א] אלמנה נוזנת מנכסי
יתומין מעשה ידיה שלהן ואין
חייבין בקבורתה יורשיה יורשי
כתובתה חייבין בקבורתה :
ב אלמנה
(*fil.*) dotis illam sepeliant.

Vidua sustentata ex opibus pupillarum, quicquid manibus suis acquisivit, ad pupillos (*pertinet*) : & (*si*) non habet debitores, ut (*ex debitis*) possit sepeliri, (*tunc*) hæredes ejus, hæredes

Aph. 2.

[ב] אלמנה בין מן האירוסין
בין מן הנשואין מוכרת שלא
בכר רבי שמעון אומר מן
הנשואין מוכרת שלא בבית
דין מן האירוסין לא תמכור
אלא בבית דין מפני שאין
לה מזונות וכל שאין לה
מזונות לא תמכור אלא
בבית דין :

Vidua (*si quæ facta est iam*) inter desponsationes, quam inter consecrationes, vendat (*sua*) absque (*præsente*) Magistratus. R. Schimeon arbitratur : quando consecrationes peractæ sunt, vendat absque (*consensu*) Magistratus; ex quo (*autem*) desponsata est, non vendat nisi cum (*voluntate*) Judicii, propterea quia nihil accipit ad victum, (*è bonis mariti*) & unaquæque cui non sunt alimenta, non vendat, nisi cum (*approbatione*) Synedrii.

(ג) מכרה כתובתה או
מקצתה משכנה כתובתה
או מקצתה נתנה כתובתה
לאחר או מקצתה לא תמכר
את השאר אלא בבית דין
וחכמים אומרים מוכרת
היא אפילו דה פעמים
ומוכרת למזונות שלא בבית
דין וכותבת למזונות מכרת
וגרושה לא תמכור אלא בבית
דין

Aph. 3.

(*Si quæ*) vendidit dotem suam, aut partem ex ea : (*vel si*) eam opposuit pignori, aut partem ex ea : (*vel*) dono dederit dotem suam alii, aut partem ex ea, non vendat reliquum nisi cum (*consensione*) Magistratus; sed Sapientes dicunt : mercetur quater aut quinquies (*sic in editione Amstelodamensi in quarto sed in editione Pragensi exta, decies quater*) ea, (*quando vivit*) ad sustentationem suam absque gratia & privilegio Consistorii, interim scripto confirmet : victus causa vendidi; (*si*) verò expulsa est, non vendat sine permisso Superiorum.

ד אלמנה

Aph. 4.

Aph. 4.

Vidua cujus dos fuit ducentorum (זכזורן) & vendidit quod pretii est centum, ducentis, aut quod valet (זוזיס) ducentis, centum, accepit dotem suam: cujus dos fuit centum tanti, & cum denario supernumerario vendidit, venditio erronea est, licet illa dicat: reddam denarium hæredibus, venditio (tamen) irrita est: R. Schimeon, filius Gamalielis, dicit: semper venditio rata est, usquedum (aliquid) superfluum est; e. g. in agri (venditione, si excedit venditio) bathum novem caborum, vel in horti, si bathum dimidii cabi; & secundum R. Akibha, bathum quartæ partis (i. e. quartâ parte mensuræ, vel liquidorum vel frumentariæ rei, superflua, venditio erronea est): Cujus dos fuit quadringentorum zuzorum, & vendidit huic (ex ea) centum, & isti centum, & ultimo quod æstimabatur librâ & denario (vendidit) centum, (quod) ultimi (est) non valet; sed quod priores emerunt valet.

Aph. 5.

Irrita est venditio eorum, (qui) summam (vendunt pluris), quam (tamen) Judices minuerunt sexta parte, aut auxerunt sexta parte: R. Schimeon, filius Gamalielis, dicit, venditionem eorum (qui scilicet. Senatûs æstimationem transgrediuntur) ratam esse. Si sic, quando ergo valet res ære taxata à Judicio? (Resp.) quando autem programme significata est: (quo absente) licet, quod aliàs vendant (zuzû), vel quod stat ducentis valet.

[ד] אלמנה שהיתה כתובתה מאתים ומכרה שורה מנה במאתים או שורה מאתים במנה נתקבלה כתובתה הירוח כתובתה מנה ומכרה שורה מנה ודינר במנה מכרה בטל אפילו היא אומרת אחריו דינר ליורשין מכרה בטל רבן שמעון בן גמליאל אומר לעולם מכרה קיים עד שתהא שם כרי שתשייר בשדה בת תשעה קבים ובגינה בת חצי קב וכבר רבי עקיבא בית רובע היתה כתובתה ארבע מאות זוז ומכרה לזה במנה ולזה במנה ולאחרון יפה מנה ודינר במנה של אחרון בטל ושל כולן מכרן קיים

ה שום

[ה] שום הדיינין שפחתו שתות או הוסיפו שתות מכרן בטל רבן שמעון בן גמליאל אומר מכרן קיים אם כן מה נח בית דין יפה אבל אם עשו איגרת בקרת אפילו מכרו שורה מנה במאתים או שורה מאתים במנה מכרן קיים

ו הממאנת

venit centum, pro ducentis (zuzû) pro centum vendant,

Aph. 6.

[1] הממאנת השנייה
והאילנות אין להם כתובה
ולא פירות ולא מזונות
ולא בלאות ואם מתחלה
נשאה לשם אילנות יש לה
כתובה ולמנה לכהן גדול
גרושה וחלוצה לכהן הדיוט
ממזרת ונתניה לישראל בת
ישראל לנתין ולממזר יש לה
כתובה :

פרק :

non accipiunt dotes, neque fructus, neque victus, neque veteramenta: Et si quis ab initio matrimonium contraxit (cum tali, de qua probè scivitis quod sit) sterilis, det ei dotem: Viduæ Sacerdotis Magni: Expulsæ: vel Repudiatæ à Sacerdote conditionis infimæ: Spuriæ: Gibeonitissæ (que nubit) Israëlitæ: Filia Israelis (nubentis) Gibeonitæ aut spurio, fit dos.

פרק יב

CAP. XII.

Aphorismus 1.

[א] הנושא את האשה
ופסקה עמו כדי שיוזן את בתה
חמש שנים חייב לזונה חמש
שנים נישאת לאחר ופסקה
עמו כדי שיוזן את בתה חמש
שנים חייב לזונה חמש שנים
לא יאמר הראשון לכשתבא
אצלי אזוננה אלא מליך לרת
מזונותיה למקום שהיא אמה
וכן לא יאמרו שניהם הרי אנו
זנין אותה כאחד אלא יאחד
זנה ואחד נותן לה דמי מזונות:
ב נישאת

Qui matrimonio sibi jungit uxorem, quæ cum eo paciscitur, ut filiam suam alat (per) quinquennium, oportet eum promissa implere vel per se vel per hæredes & alimenta dare (per) quinquennium. Quæ si (illo mortuo durante pacti obligatione) consortem thalami alium sumit, cum quo etiam foedus init, ut filiam suam nutriet (per) quinquennium, tenetur (& hic) alere istam (per) quinquennium. Nec priori permissum est dicere: Si ad me venerit isti victum dabo; sed (obligatus est) adducere illi victum (si) in domo (etiam)

matris suæ degit (res inanimata introducit loquens per prosopopæjam, idem est ac si diceretur: nec prioris mariti demortui hæredes possunt dicere: Si ad nos venerit isti victum subministrabimus; sed obstricti sunt alimenta præbere consueta

sueta, licet materno assideat foco) neque ambo dicere possunt (i. e. hæredes prioris mariti & posterior maritus) : alamus eam simul ; sed unus victum præbeat, & alter pecunias alimentorum (i. e. pecuniam loco victus).

Aph. 2.

Si (illa filia) nupserit viro (tempore istius quinquennii) maritus victum ei præbeat, & illi dent ipsi pecunias alimentorum. (Quando) mortui sunt (debitores alimentorum) liberi ipsorum de bonis libertatis jure fruuntibus alantur, & illa alatur de bonis obligationi subjectis, quia illa (juxta ad rem) prout creditor (habet). Qui callidi fuerunt inter maritos scripserunt conditionaliter : (scil.) alam filiam tuam (per) quinquennium, quando apud me (erit, nec nuptura viro).

[ב] נישאת. הבעל נותן לה מזונות. והן נותנין לה דמי מזונות. מתו בנותיהן נזונות מנכסים בני חורין והיא נזונת מנכסים משועבדים מפני שהיא כבעלת חוב. הפקחים היו כותבים על מנת שאזון את בתך חמש שנים. כל זמן שאת עמי.

ג אלמנה

Aph. 3.

Viduæ dicenti : non avertendi est mihi animus è domo mariti mei, hæredes (mariti) non possunt dicere : abi in domum patris tui, & nos alimentum præbebimus tibi ; sed alimentum dent ei in domo mariti, & subministrent ei habitaculum juxta conditionem suam. (Si) dicit : non volupe est moveri à domo patris, possunt dicere hæredes : si tu apud nos (manebis) tibi victum dabimus, sin recusabis apud nos esse, non tibi victum (præbebimus). Si inferret propterea quia sum ætatis pubescentis, & vos estis in teneris annis, cibis (tunc) foveant eam, & in domo sit patris sui.

[ג] אלמנה שאמרה אי אפשי לזוז מבית בעלי. אי הורשין יכולין לומר לה. לכו לבית אביך. ואנו זנין אותך. אלא זנין אותה בבית בעלה. ונותנין לה מרור לפי כבודו. אמרה אי אפשי לזוז מבית אבא. יכולים הורשים לומר לה. אם את אצלנו יש לך מזונות. ואם אין את אצלנו אין לך מזונות. אם היתה טוענת מפני שהיא ילדה. והן ילדים. זנין אותה והיא בבית אביה.

ד כל

[ד] כל זמן שהיא בבית
אביה גובה כתובתה לעולם
כל זמן שהיא בבית בעלה
גובה כתובתה עד עשרים וחמש
שנים שיש בעשרי וחמש שנים
שתעשה טובה כנגד כתובתה
רכרי רכי מאיר שאמר משום
רבן שמעון בן גמליאל וחכמים
אומרים כל זמן שהיא בבית
בעלה גובה כתובתה לעולם
כל זמן שהיא בבית אביה גובה
כתובתה עד עשרים וחמש
שנים מתה יורשיה מזכירין
כתובתה עד עשרים וחמש
שנים :

פרק

memoriam revocare debent
annos.

Aph. 4.

Quamdiu aliqua est in domo patris
fui, tamdiu accipiat dotem suam; quam-
diu in domo mariti sui, accipiat dotem
suam usque in viginti quinque annos :
quæ attigit viginti quinque annos, quia po-
test lucrari cum dote sua tantum, ut do-
tem exæquet (*deinceps non accipiat dotem
suam*). Ita R. Meir nomine Rabban Schi-
meonis, filii Gamalielis, dixit; sed Sa-
pientes dixerunt, quamdiu in domo ma-
riti sui, illam accipere dotem suam; quam-
diu verò in domo patris sui, dotem suam
accipere usque dum viginti quinque annos
compleverit. (*Quando spatio currentium horum
annorum*) vitam finit, hæredes ipsius in
dotem defunctæ intra viginti & quinque

פרק יג

[א] שני דיני גזירות (נ"א)
גזירות היו בירושלים אדמון
וחנן בן אבישלום חנן אומר
שני דברים אדמון אומר שבעה
מי שהלך למדינת הים ואשתו
תובע מוזנות חנן אומר
תשבע ובסוף וא תשבע בתחלה
נחלקו עליו בני כהנים גדולים
אמרו תשבע בתחלה ובסוף
אמר רבי דוסא בן הרבנים
כדבריהם אמר רבי יוחנן בן
זכאי יפה אמר חנן לא תשבע
אלא בסוף :

ב מ

dicentes: juret ab initio & in fine (*i. e. possunt hæredes mariti ab uxore ju-
rumentum postulare, marito adhuc in vivis & eo mortuo*) : R. Dosa, filius

CAP. XIII.

Aphorismus I.

DUO judices decreta, (*publicantes*)
fuerunt in Hierosolyma : Ad-
mon, & Chonen, filius Abischalom :
Chonen dixit (*de*) duabus rebus, Admon
dixit (*de*) septem (*rebus*). Si quis mari
profectus est in (*aliam*) regionem, uxor
autem ipsius postulat alimentum (*& hære-
des viri nolunt illi cibarium dare, dicentes: for-
tean furata es tantum clanculum, quantum dos
tua est*), Chonen dixit, quod jurare de-
beat in fine (*post mortem mariti sui*) neque
ab initio; huic (*autem decisioni*) contradi-
xerunt discipuli Sacerdotum summorum

Harci-

Harcinas dixit, in sententiam Sacerdotum (*eundum esse, non verò Chonen*) sed R. Jochanan, filius Zachai, (*contrarium statuit*) dicendo: Chonen subscribendum esse, (*qui*) dixit, juramento obnoxiam non esse, nisi eo mortuo.

Aph. 2.

Si quis transnavigavit per mare in (*Aliam*) regionem, & surrexit alius qui supeditavit victum uxori ipsius (*marito autem reverso exigit expensa*) Chonen judicat perdidisse argentum suum (*impensum; sed*) discipuli Sacerdotum magnorum contradixerunt, arbitrando, (*illum*) debere juramento confirmare, quantum expendit, & sumere quod suum est: R. Dosa, filius Harcinas, existimat, sententiam eorum (*esse approbandam; verum*) R. Jochanan, filius Zachai: optimum, (*inquit est quod*) Chonen dixit, deposuit (*enim talis*) pecunias suas in cornu capreae (*i. e. perdidit eas*).

Aph. 3.

(*Sequuntur*) septem effata Admonis: Si quis mortuus est, & reliquit filios aut filias, tunc quando (*pater*) multa bona (*reliquit*) hæredes sint filii, & filiae alantur; sed quando pauca, filiae alantur & filii ostiatim eleemosynam petant: dixit Admon, cur ego quia sum masculus damnum pati debeo? (*fruantur tunc fratres cum sororibus alimento*) R. Gamaliel dicit sibi placere Admonis consilium.

Aph. 4.

Si quis focium suum in jus vocat ob (*urceum*) olei, qui confiteretur (*se debere quidem*) vas, (*sed absque oleo*): Admon decrevit: rebus sic stantibus, quod fateatur partem causæ litis, jurato; sed Sapientes dixerunt confessionem non per-

[ב] מי שהלך למדינת הים ועמד אחר ופרנס את אשתו חנן אומר איבר מעותיו נחלקו עליו בני כהנים גדולים ואמרו ישבע כמה הוציא ויטול אמר רבי דוסאבן הרבנים כדבריהם אמר רבן יוחנן בן זכאי יפה אמר חנן הנה מעותיו על קרן הצבי ג אדמון

[ג] אדמון אומר שבעה מי שמת והניח בנים ובנות בזמן שהנכסים מרובין הבנים יורשים והבנות נזונות ובנכסים מועטים הבנות יזונו והבנים יחזרו על הפתחים אדמון אומר בשביל שאני זכר הפסדתי אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון

ד הטוען

[ד] הטוען את חברו כדי שמן יהודה בקנקנים אדמון אומר הואיל והודה במקצת הטענה ישבע וחכמים אומרים אין זו הודאה ממין הטענה אמר ר' רואה אני את דברי אדמון

ה הפוסק

tinere ad speciem facti : R. Gamaliel dixit : delector ego verbis Admonis.

[ה] הפוסק מעות לחתנו
ופשט לו את הרגל תשב עד
שילבין ראשה אדמון אומר
יכולה היא שתאמ' אלו אני
פסקתי לעצמי אשב עד שילבין
ראשי עכשיו שאבא פסק עלי
מה אני יכולה לעשות : הו
כנוס : הו פטור : אומר רבן
גמליאל רואה אני את דברי
אדמון :

ו העורר

reputii : R. Gamaliel : arrident

Aph. 5.

Si quis promittit pecunias genero suo,
& extrahit pedem (*metaphorica locutio i. e. si ne-
gat negando*) fedebit (*uxor utpote filia*) usque
dum albescit caput illius (*i. e. semper confer. Esaj.
46. 4. usq. ad canitiem ego portabo*) Admon dixit
illam posse objicere : si ipsamet promississet
tibi , manerem (*innupta*) usque dum albesce-
ret caput meum , nunc quia pater promisit
mei causa , quid ad me ? aut matrimonio
(*me tibi*) junge , aut da (*mihi*) libellum re-
(*inquit*) mihi verba Admonis.

[ו] העורר על השדה והוא
חתום עליה בעד אדמון אומר
יכול הוא שיאמר השני נוח
לי והראשון קשה ראינו
וחכמים אומרים איבר את
זכותו עשאה סימן לאחר איבר
את זכותו :

ז מי

Aph. 6.

Si quis controvertit cum aliquo ob agrum,
quem obsignavit figillo ut testi , Admon sta-
tuit posse istum dicere alteri , se acquievissse
primo potentiore ipso ; sed Sapientes di-
cunt , istum causa cecidisse sua , figillo fa-
cto , causam amisisse suam , (*e. g. Cajus ,
Philippus & Simeon comparuerunt : Phil. a-
grum habet , & Caj. insert : à quonam quæso , mi Philippe , agrum habes , an-
non à Simeone , cum tamen Caj. ut testis subscripserit , cum Philippus emerit
à Simeone , dicere potest Phil. si tuum fuisset , non subscripisses : respondit Cajus :
novi Simeonem , quod durus sit homo , metens ubi non seminavit , & colligens
ubi non dispersit ; timens itaq. feci , tu verò Phil. es bonus neg. te in metu habeo ,
ideò peto meum à te : in hoc casu Cajus rem suam perdidit suffragante sapientum
consilio.*)

[ז] מי שהלך למדינ' הים
ואברה דרך שדהו אדמון אומר
ילך בקצרה וחכאי יקנה לו
דרך במאה מנה : הו יפרח
באור :

ח המוציא

Aph. 7.

Si quis per mare profectus est in (*aliam*)
regionem , & (*revertendo*) viam ad agrum su-
um perdidit (*oblivioni dedit*) Admon dixit :
eat per compendium ; sed Sapientes dixe-
runt : emat tibi viam centum libris , aut volet
per aërem (*quæ conditio est impossibilis ordinariè , æqui pollet ergo universali neganti*).

Aph. 8.

Aph. 8.

Si (Paulus) socio suo (Petro) producit literas debiti; & (Petrus) in medium profert, quod (e.g.) agrum (Paulo) vendiderit, Admon dixit, posse Petrum dicere: si tibi debuisssem, etiam te solvissem, cum emeret à me agrum; sed Sapientes dixerunt, prudentem, illum esse, cum emerit à Petro solum, ut posset habere pignus suum.

Aph. 9.

Duo si producant Chirographum, hic ob istum (& vice versa). Admon dixit (posse responderi ab utroque): si debuisssem tibi, cur tu mutuo aliquid accepisti à me? sed Sapientes dixerunt, hic accipit literas debiti sui, & alter accipit literas debiti sui.

Aph. 10.

Tres regiones (sunt similes) in Acceptationibus (in desponsationibus & consecrationibus, quae fiunt sub Chuppa, quando mutuae promissiones in conjugium solenniter & publice confirmantur scil.) Judæa, & (quae) trans Jordanem (est) & Galilæa. Non licet exire (habitandi causa) è civitate munita in civitatem munitam, vel ex urbe in urbem munitam, sed in ipsa terra exeant è civitate munita in civitatem (sumitur vox in latitudine sua) & ex urbe in urbem; sed non è civitate munita in urbem, neque ex urbe in civitatem munitam: exeant ex habitaculo malo in habitaculum pulchrum, sed non ex habitaculo decoro in habitaculum malum. R. Schimeon, filius Gamalielis, dicit: etiam non ex habitaculo malo in habitaculum bonum propterea, quia habitaculum pulchrum pervestigat (scil. corpus egrotare facit, cum quis subito è qualido habitaculo in amœnissimum transfertur palatium. Subita mutatio periculosa).

[ח] המוציא שטר חוב על חברו והלה מוציא שמכר לו את השדה. ארמון אומר יכול הוציא שטר חוב על חברו ויחייב לו את השדה. ארמון אומר: כשמוכרת לו את השדה וחכמים אומרים זה היה פיקה. שמכר לו את הקרקע מפני שהוציא יכול למשכנו.

ט שנים

(ט) שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה. ארמון אומר: אלו הייתי חייב לך כיצד אתה לזה ממני וחכמים אומרים זה גובר שטר חובו. וזה גובר שטר חובו.

י שלש

[י] שלש ארצות לנשואין יהודה. ועבר הירדן. והגליל. אין מוציאין מעיר לעיר ומכרך לכרך. אבל באותה הארץ. מוציאין מעיר לעיר ומכרך לכרך. אבל לא מעיר לכרך. ולא מכרך לעיר. מוציאין מנוה הרעה לנורא היפה. אבל לא מנוה היפה לנורא הרעה. רשב"ג אומר: אף לא מנוה רעה לנורא יפה. מפני שהנורא היפה בורק.

יא הכל

Aph. 11.

Aph. II.

[יא] הכול מעלין לארץ
 ישראל ואין הכול מוציאין
 הכול מעלין לירושלים ואין
 הכול מוציאין אחד האנשים
 ואחד הנשים (נ"א ואחד עבדים)
 נשא אשה בארץ ישראל
 וגירשה בארץ ישראל נותן לה
 ממעות ארץ ישראל נשא
 אשה בארץ ישראל וגירשה
 בקפוטקיא נותן לה ממעות ארץ
 ישראל נשא אשה בקפוטקיא
 וגירשה בארץ ישראל נותן
 לה ממעות ארץ ישראל רבן
 שמעון בן גמליאל אומר נותן
 לה ממעות קפוטקיא נשא
 אשה בקפוטקיא וגירשה
 בקפוטקיא נותן לה ממעות
 קפוטקיא :

Cuilibet ingredi licet terram Israël, sed
 non cuilibet exire : ascendere possunt o-
 mnes in Hierosolymam, sed non omnes
 exire : sive sint viri sive feminae (*exemplar
 aliud, sive servi*). Si quis duxit in uxorem
 (*aliquam*) in terra Israël, quam expellit
 in terra Israël, det illi de nummis Israëliti-
 cæ terræ. Si quis matrimonio sibi junxit ux-
 orem in terra Israël, quam expellit in Cap-
 padocia, det illi de pecuniis terræ Israël.
 Si quis contraxit matrimonium in Cappa-
 docia, & expellit (*uxorem suam*) in terra
 Israël, det isti de nummis terræ Israëliti-
 cæ : R. Schimeon, filius Gamalielis, dicit:
 det ei de pecuniis Cappadociæ. Si quis
 vinculis jugalibus se innexuit in Cappa-
 docia, & expellit uxorem suam in Cappa-
 docia, det ei de nummis in Cappa-
 docia (*usurati*).

סליק עסקת

Absolutus est Tractatus

de

כתובות :

Contractibus Matrimonialibus.

כ"ה

S. D. G.